

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. november 19.
(OR. en)

13167/20

COHAFA 63
RELEX 905
COVID-19 36
MAMA 172
MOG 74
COLAC 68
ONU 74

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2020. november 16.
Címzett:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2020) 7983 final
Tárgy:	A Bizottság közleménye (2020.11.16.) A BIZOTTSÁG IRÁNYMUTATÓ FELJEGYZÉSE AZ UNIÓS KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ EGYES TERÜLETEKEN A COVID19-VILÁGJÁRVÁNY ELLENI KÜRDELEM CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁSRÓL

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a C(2020) 7983 final számú dokumentumot.

Melléklet: C(2020) 7983 final

Brüsszel, 2020.11.16.
C(2020) 7983 final

A Bizottság közleménye

(2020.11.16.)

**A BIZOTTSÁG IRÁNYMUTATÓ FELJEGYZÉSE AZ UNIÓS KORLÁTOZÓ
INTÉZKEDÉSEK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ EGYES TERÜLETEKEN A
COVID19-VILÁGJÁRVÁNY ELLENI KÜRDELEM CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ
HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁSRÓL**

BEVEZETÉS

Az uniós korlátozó intézkedések (szankciók) alatt bizonyos személyek, szervezetek és szervek pénzeszközeinek vagy gazdasági erőforrásainak befagyasztását, valamint egyes esetekben bizonyos áruk és szolgáltatások kereskedelmének korlátozását kell érteni. E korlátozások célja az uniós közös kül- és biztonságpolitika célkitűzéseinek megvalósítása, és ezek között mindenekelőtt a béke megőrzése, a nemzetközi biztonság megerősítése, továbbá a demokrácia, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan voltának, az emberi méltóság tiszteletben tartásának, az egyenlőség és a szolidaritás elveinek megszilárdítása és támogatása, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elveknek és a nemzetközi jognak a tiszteletben tartása (az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikke).

Az uniós szankciók célzottak: azokra összpontosítanak, akiknek a tevékenysége veszélyezteti a fent említett értékeket, ugyanakkor nem járnak negatív következményekkel a polgári lakosságra nézve. Az uniós szankcióknak semmiképpen sem célja, hogy akadályozzák vagy hátráltassák a humanitárius segítségnyújtást, ideértve az orvosi segítségnyújtást is. Az uniós intézkedések megfelelnek a nemzetközi jog – különösen az emberi jogok nemzetközi joga, a nemzetközi menekültjog és a nemzetközi humanitárius jog – által előírt összes kötelezettségnek¹.

A szankciók módosíthatják az érintett országok Covid19-járvánnyal szembeni fellépési képességét, mivel befolyásolják bizonyos áruk és technológiák beszerzését: vagy azért, mert az érintett árukra (például a katonai célokra is felhasználható kettős felhasználású termékekre) korlátozások vonatkoznak, vagy azért, mert a beszerzésükben érintett személyeket szankciók sújtják. Emellett egy közvetett, de jelentős hatás is jelentkezhet abból kifolyólag, hogy egyes szereplők nem hajlandók részt venni szankcióval sújtott országgal vagy egyénnel kapcsolatos ügyletekben, még akkor sem, ha azok jogszerűek (azaz túlhatás lép fel a szabályoknak való megfelelés terén), a szankciók véletlen megszegésétől való félelem miatt, illetve amiatt, hogy az ügyletekkel járó kockázathoz képest nincsenek elégséges gazdasági ösztönzők a szerepvállalásra. Emellett a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek a polgári lakosságra háríthatják a rájuk kiszabott nemzetközi szankciók gazdasági következményeit, ami tovább nehezíti az intézkedések által nem célzott polgári lakosság helyzetét.

A hatályban lévő uniós szankciók és az ezek alapján jegyzékbe vett személyek és szervezetek teljes jegyzékei megtekinthetők az EU szankciótérképén². A személyek és szervezetek jegyzéke a pénzügyi szankciók adatbázisában is hozzáférhető³. Mindkét eszköz szabadon hozzáférhető a humanitárius szereplők számára.

---

¹ A Tanács következtetései a humanitárius segítségnyújtásról és a nemzetközi humanitárius jogról – Brüsszel, 2019. november 25. (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14487-2019-INIT/hu/pdf>)

² <https://www.sanctionsmap.eu/>. Az uniós jog hivatalos forrása az Európai Unió Hivatalos Lapja, amely kollízió esetén elsőbbséget élvez a szankciótérképpel szemben.

³ <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>

ÁLTALÁNOS ELVEK

- ✓ Az uniós szankcióknak semmiképpen sem célja, hogy akadályozzák vagy hátráltassák a humanitárius segítségnyújtást. Az uniós szankciók által kifejezetten nem tiltott bármely intézkedés engedélyezettnek minősül, kivéve, ha valamely illetékes nemzeti hatóság másként nem rendelkezik. Az előírtnál szigorúbb szabályok követése nem vezethet a humanitárius segítségnyújtás ellehetetlenítéséhez.
- ✓ A humanitárius segítségnyújtás biztosításának lehetővé tétele érdekében az uniós szankciók kivételeket tartalmazhatnak, amelyek lehetővé teszik az egyébként korlátozás hatálya alá tartozó intézkedések végrehajtását. A Covid19-világjárvány elleni küzdelem keretében – kifejezett kivételek hiányában is – kivételesen engedélyezhetők a korlátozás hatálya alá tartozó tevékenységek, amennyiben nincs más eszköz a humanitárius segítségnyújtás biztosítására.
- ✓ A humanitárius szereplőknek kell bizonyítaniuk az illetékes nemzeti hatóság számára, hogy a hatályos kivételek feltételei fennállnak, vagy ilyen kivételek hiányában azt, hogy a korlátozott tevékenységen keresztül segítségnyújtáson kívül nincs más lehetőség arra, hogy humanitárius segítséget nyújtsanak a rászorulóknak. Az illetékes nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell a szükséges iránymutatást arra vonatkozóan, hogy milyen módon lehet élni a humanitárius eltérésekkel. Az eltérésre vonatkozó kérelmeket gyorsított módon kell elbírálni.
- ✓ A Bizottság arra kéri a tagállamokat, hogy a Covid19-világjárvány elleni küzdelem keretében hozzanak létre egy kapcsolattartó pontot a humanitárius segítségnyújtásra vonatkozó eltérések kezelésére és a szoros

Ezen útmutató célja, hogy kérdések és válaszok formájában gyakorlati iránymutatást nyújtson az uniós szankcióknak való megfeleléshez a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából nyújtott humanitárius segítségnyújtással, és különösen az orvosi segítségnyújtással összefüggésben⁴. Az iránymutatás az ilyen tevékenységekben érintett, az EU joghatósága alá tartozó valamennyi szereplőnek szól. Az iránymutatással a Bizottság segítséget kíván nyújtani egyfelől az uniós tagállamok illetékes hatóságainak (a továbbiakban: illetékes nemzeti hatóságok). E hatóságok a tagállamok által az uniós szankciók belföldi kezelésére kijelölt nemzeti szervek. Feladatuk, hogy a humanitárius tevékenységekkel összefüggésben értékeljék az eltérések iránti kérelmeket, válaszoljanak a kérdésekre, vagy más módon egyeztessenek a joghatóságuk alá tartozó szereplőkkel. Az iránymutatás másfelől egyértelműséget kíván

⁴ Ez az útmutató kiegészíti az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság) és a tagállamok illetékes nemzeti hatóságai által közzétett, az uniós korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó egyéb iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokat, valamint az Európai Unió Tanácsa által közzétett, a korlátozó intézkedések hatékony végrehajtására vonatkozó legjobb gyakorlatokat (<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/hu/pdf>), és azokkal együtt értelmezendő.

biztosítani azon állami és magánszereplők (a továbbiakban: humanitárius szereplők) számára, amelyeknek meg kell felelniük az uniós szankcióknak, és amelyek a Covid19-világjárvány leküzdése érdekében részt vesznek a lakosságnak nyújtott humanitárius segítségnyújtásban. A humanitárius szereplők közé tartoznak a donorok, a nemzetközi szervezetek, a bankok és más pénzügyi intézmények – amennyiben érintettek a humanitárius segítségnyújtást támogató ügyletekben –, valamint a nem kormányzati szervezetek és a nonprofit szektor.

További iránymutatásért a humanitárius szereplőknek saját illetékes nemzeti hatóságukhoz kell fordulniuk. További kérdések felmerülése és segítség igénylése esetén a Bizottság továbbra is az illetékes nemzeti hatóságok rendelkezésére áll⁵, és arra kéri a tagállamokat, hogy a Covid19-világjárvány elleni küzdelem keretében hozzanak létre egy kapcsolattartó pontot a humanitárius segítségnyújtásra vonatkozó eltérések kezelésére. A Bizottság e tekintetben kész támogatni a tagállamokat az uniós jogszabályok egységes végrehajtásának biztosítása érdekében.

Az alábbi kérdéseket a Covid19-válság kezdete óta az illetékes nemzeti hatóságokkal, a humanitárius szereplőkkel és más nemzetközi érdekelt felekkel folytatott egyeztetéseken keresztül állították össze.

Ez a feljegyzés a 2020. május 11-én elfogadott C(2020) 3179 final bizottsági közlemény helyébe lép, amely csak Szíriára összpontosított. A Szíriával kapcsolatos rész változatlan marad.

A Bizottság folyamatosan frissíteni fogja ezt az útmutatót, hogy további iránymutatásokkal szolgáljon a következőkben ismertetett és más szankciórendszerekre vonatkozóan.

---

⁵ RELEX-SANCTIONS@ec.europa.eu

Tartalomjegyzék

IRÁN	5
I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA	7
II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK	10
III. EGYÉB KÉRDÉSEK	12
IV. EGYÉB JOGI AKTUSOK	14
NICARAGUA	16
I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA	17
II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK	20
III. EGYÉB KÉRDÉSEK	20
IV. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK	22
SZÍRIA	25
I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA	26
II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK	28
III. EGYÉB KORLÁTOZÁSOK	32
IV. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK	34
VENEZUELA	38
I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA	39
II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK	42
III. EGYÉB KÉRDÉSEK	42
IV. EGYÉB JOGI AKTUSOK	44

IRÁN

JOGI HIVATKOZÁSOK ÉS IRÁNYMUTATÁS

„Iránról szóló rendeletek”

- A Tanács 267/2012/EU rendelete (2012. március 23.) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről⁶ (a továbbiakban: az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet)
- A Tanács 359/2011/EU rendelete (2011. április 12.) az iráni helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről⁷ (a továbbiakban: a súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet)

Egyéb releváns uniós jogszabályok és dokumentumok:

- A Tanács 2271/96/EK rendelete (1996. november 22.) harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről⁸ (a továbbiakban: a blokkoló intézkedésekről szóló rendelet)
- Az Európai Bizottság iránymutató feljegyzése: „Kérdések és válaszok: a blokkoló intézkedésekről szóló rendelet aktualizálásának elfogadása”⁹
- Az Európai Bizottság „Kérdések és válaszok” dokumentuma: „Due diligence on restrictive measures for EU businesses dealing with Iran” [Korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos átvilágítási tudnivalók irániakkal üzleti kapcsolatban álló uniós vállalkozások számára”]¹⁰

2015. július 20-án az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elfogadta az E3/EU+3 (Kína, Franciaország, Németország, az Oroszországi Föderáció, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője) által elfogadott átfogó közös cselekvési tervre (JCPOA) vonatkozó 2231 (2015) sz. határozatát. A JCPOA alkalmazásának kezdőnapján (2016. január 16.) az EU az iráni atomprogrammal kapcsolatos összes gazdasági és pénzügyi szankcióját megszüntette.

Ebből következően megengedetté vált egy sor olyan tevékenység és kapcsolódó szolgáltatás, amely a humanitárius segítségnyújtás szempontjából releváns lehet, nevezetesen: **pénzügyi, banki és biztosítási tevékenységek, valamint az Irán hajózási**

---

⁶ HL L 88., 2012.3.24., 1. o.

⁷ HL L 100., 2011.4.14., 1. o.

⁸ HL L 309., 1996.11.29., 1. o.

⁹ HL C 277I., 2018.8.7., 4. o.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/files/faqs-restrictive-measures-iran_en

és szállítási ágazatában folytatott tevékenységek. A szankcióknak a JCPOA alapján történő megszüntetéséről **a JCPOA-ról szóló uniós tájékoztató 3. szakasza** tartalmaz további információkat¹¹.

Miután az Egyesült Államok kilépett a JCPOA-ból, az EU aktualizálta a blokkoló intézkedésekről szóló rendeletet, hogy annak mellékletébe belefoglalja az Egyesült Államok területén kívüli, újból bevezetett szankciókat, és ezáltal mérsékelje e szankcióknak az Iránban és Iránnal jogszerű üzleti tevékenységet folytató uniós gazdasági szereplőkre gyakorolt hatását. Ez az aktualizálás az Európai Unió azon erőfeszítéseinek részét képezte, amelyekkel támogatni kívánta a JCPOA teljes körű és hatékony végrehajtását, többek között az EU és Irán közötti jogszerű kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok fenntartása révén, amelyek a nukleáris vonatkozású korlátozó intézkedéseknek a JCPOA eredményeképpen történő feloldását követően normalizálódtak.

A korlátozó intézkedések JCPOA szerinti megszüntetése után is hatályban maradó, Iránnal szembeni uniós szankciók fókuszáltak, egyértelmű célokat tűznek ki, és olyan konkrét személyekre, szervezetekre vagy árukra irányulnak, amelyek általában nem vesznek részt a humanitárius segítségnyújtásban. Az Iránnal szembeni uniós szankciók nem érintik **a lakosság számára biztosított gyógyszereket, orvostechnikai eszközöket és orvosi segítségnyújtást. Ebből kifolyólag az orvostechnikai eszközök** – beleértve az egyéni védőeszközöket, a légzőmaszkokat, az oxigént és a lélegeztetőgépeket –, **valamint a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek és egyéb gyógyászati cikkek nem tartoznak az iráni exportra, szállításra, finanszírozásra vagy felhasználásra vonatkozó közvetlen korlátozások hatálya alá (lásd a II. szakaszt).** Ezért nagyon valószínűtlen, hogy az uniós szankciók akadályoznák a Covid19-világjárvány elleni küzdelem keretében a rászoruló irániaknak biztosított humanitárius segítségnyújtást.

Mindazonáltal bizonyos konkrét és nagyon korlátozott számú esetben e termékek humanitárius szereplők általi kivitelére, szállítására vagy finanszírozására közvetett hatást gyakorolhatnak más korlátozások, például az uniós szankciók hatálya alá tartozó egyes olyan személyek, szervezetek és szervek (a továbbiakban: jegyzékbe vett személyek) pénzeszközeinek vagy gazdasági erőforrásainak befagyasztása, akik/amelyek esetleg érintettek lehetnek az adott ügyletekben.

A szankciók JCPOA szerinti megszüntetése ellenére a tömegpusztító fegyverek elterjedésével kapcsolatban számos intézkedés és korlátozás a JCPOA-nak megfelelően még a JCPOA alkalmazásának kezdőnapját követően is érvényben maradt¹². További szankciók megszüntetésére várhatóan 2023-ban kerül sor, a JCPOA szerinti ütemtervnek megfelelően.

---

¹¹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/jcpoa_note_hu.pdf

¹² Ezek többek között egy fegyverembargót, rakétatechnológiával kapcsolatos intézkedéseket, egyes nukleáris vonatkozású átadásokat és tevékenységeket érintő korlátozásokat, valamint egyes fémekre és szoftverekre vonatkozó rendelkezéseket érintenek, amelyekre egyedi engedélyezési rendszer vonatkozik. További korlátozó intézkedések megszüntetése a JCPOA szerint 2023-ban esedékes. A JCPOA V. mellékletének 19. és 20. pontja.

Emellett 2011 óta további szankciókat szabott ki az EU az Iránban elkövetett súlyos emberi jogi jogsértések miatt¹³.

Általános szabályként az Iránnal szembeni uniós szankciók nem engedik meg pénzeszközöknek és gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére bocsátását, bár előfordulnak eltérések (lásd az I. szakaszt). Amennyiben azonban nem áll rendelkezésre más lehetőség, nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós szankciók nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást. Ennek az elvnek az alkalmazására azonban valószínűleg nem kerül sor ebben az esetben, tekintve az Iránnal szembeni uniós szankciókban foglalt korlátozó intézkedések célzott jellegét, valamint a jegyzékbe vételek típusát és korlátozott számát.

Az orvostechikai eszközök biztosításához szükséges kiegészítő tevékenységek (pl. az ilyen eszközök szállítása, valutaváltás és tárolás) elvben engedélyezettek. Bár kicsi az esélye annak, hogy az ilyen tevékenységek konkrét korlátozás alá tartoznak, a humanitárius szereplőknek ezt alaposan ellenőrizniük kell ebben az útmutatóban, mielőtt ilyen tevékenységeket végeznének, sőt, szükség esetén iránymutatást kell kérniük az érintett illetékes nemzeti hatóságtól.

I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA¹⁴

1. A humanitárius szereplők fenntarthatnak-e kapcsolatot a jegyzékbe vett személyekkel, ha erre a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben az iráni polgári lakosságnak nyújtott humanitárius segítségnyújtás biztosításához szükség van?

Igen. A humanitárius szereplők kapcsolatot tarthatnak fenn a jegyzékbe vett személyekkel, amennyiben erre a humanitárius segítségnyújtás biztonságos és hatékony biztosításához szükség van.

Ezért ha egy jegyzékbe vett személy esetlegesen beavatkozik egy humanitárius ügyletbe, ez nem jelenti automatikusan azt, hogy az ügylettől el kell állni. Amennyiben nem kerül sor pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy rendelkezésére bocsátására, az Iránról szóló rendeletek nem tiltják az ezen személlyel való kapcsolattartást.

---

¹³ Idetartoznak a bizonyos személyekre és szervezetekre vonatkozó utazási korlátozások és vagyonbefagyasztások, illetve a belső elnyomásra használható eszközökre, továbbá az internet és a mobil vagy vezeték nélküli hálózaton folytatott telefonbeszélgetések ellenőrzésére vagy lehallgatására használható eszközökre vonatkozó embargó.

¹⁴ Az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet VIII., IX., XIII. és XIV. melléklete, valamint a súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet I. melléklete tartalmazza az uniós szankciók keretében jegyzékbe vett személyek, szervezetek és szervek jegyzékét. Ezek a jegyzékek megtekinthetők az EU szankciótérképén (<https://www.sanctionsmap.eu>) és a pénzügyi szankciók adatbázisában (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), amelyek közül mindkettő szabadon hozzáférhető a humanitárius szereplők számára. E jegyzékeket rendszeresen frissítik. Az uniós jog hivatalos forrása az Európai Unió Hivatalos Lapja, amely kollízió esetén elsőbbséget élvez.

2. Miként szavatolhatják a humanitárius szereplők, hogy a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából történő segítségnyújtás során nem bocsátanak pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat a jegyzékbe vett személyek, szervezetek és szervek rendelkezésére?

A humanitárius szereplőknek az előírt ellenőrzésekkel biztosítaniuk kell, hogy a humanitárius segítség nyújtásában ne vehessen részt uniós szankciók alapján jegyzékbe vett partner. A Covid19 Iránban történő terjedése elleni küzdelemhez nyújtott segítség kapcsán nagy figyelmet kell fordítani azokra a jegyzékbe vett személyekre, szervezetekre és szervekre, amelyek az egészségügyi és a logisztikai ágazathoz, valamint az Iszlám Forradalmi Gárdához kapcsolódnak, amely az iráni gazdaság jelentős ágazataiban tevékenykedik, az egészségügyet is beleértve¹⁵. A humanitárius szereplőknek arról is gondoskodniuk kell, hogy a jegyzékbe vett személyek ne téríthessék el a pénzeszközöket és a gazdasági erőforrásokat, köztük az orvostechikai eszközöket. Ehhez el kell fogadni a szükséges óvintézkedéseket és ellenőrzéseket, hogy az említett személyek (pl. az Iszlám Forradalmi Garda tagjai) ne szerezhessék meg ezeket a pénzeszközöket és gazdasági erőforrásokat, és az orvostechikai eszközök felhasználása az eredeti humanitárius céloknak megfelelően történjen.

A humanitárius szereplőknek – különösen a külső partnerekhez és alvállalkozókhoz legközelebb állóknak – az észszerűen elvárható legnagyobb mértékben tájékozódniuk kell, és – lehetőleg szerződéses úton – fel kell hívniuk partnereik figyelmét arra, hogy a szóban forgó pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások nem bocsáthatók jegyzékbe vett személyek rendelkezésére vagy nem fordíthatók azok javára. A havale (hawala) és más informális pénzáttalási mechanizmusok szintén e tilalom hatálya alá tartoznak.

Az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet 42. cikkének (2) bekezdése és a súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet 8. cikkének (2) bekezdése szerint az uniós szankciók megsértése semmilyen felelősséget nem ró a jogsértőre, amennyiben az nem tudott arról, és nem volt észszerű oka arra gyanakodni, hogy tevékenységével a szóban forgó tilalmakat megszegi. Ennek szellemében az uniós szankciók nem vezethetnek a szabályoknak való megfelelés terén fellépő túlhatáshoz. Mindenekelőtt nem értelmezhetők úgy, hogy a humanitárius szereplőknek irreális erőfeszítéseket kell tenniük a bizonyítékok összegyűjtése vagy negatív tény bizonyítása érdekében.

A humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtást olyan tevékenységek és személyek útján kell végezniük, amelyek/akik az Iránról szóló rendeletek és egyéb alkalmazandó szankciók alapján nem esnek korlátozás alá. Amennyiben nem áll rendelkezésre más lehetőség, a nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós szankciók nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást. Ez azonban ebben az esetben nem valószínű, az Iránról szóló rendeletek alapján történt jegyzékbe vételek célzott jellege miatt. Lásd még a 15. kérdést.

Kétség esetén a humanitárius szereplőknek az érintett illetékes nemzeti hatósághoz¹⁶ kell fordulniuk, hogy megtudják, eljárásaik tiszteletben tartják-e az Iránról szóló

---

¹⁵ Az Iszlám Forradalmi Garda szerepel az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet IX. melléklete II.B. részének 1. tételében.

¹⁶ Az illetékes nemzeti hatóságok felsorolását a súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet II. melléklete, valamint az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet X. melléklete tartalmazza.

rendeletekben foglalt kijátszásellenes rendelkezést¹⁷. Az illetékes nemzeti hatóságoknak ebben a tekintetben kellő időben egyértelmű iránymutatást kell nyújtaniuk a humanitárius szereplők számára.

3. A gyógyszerek, az orvostechikai eszközök, a fertőtlenítőszerk és a védőeszközök „gazdasági erőforrásnak” minősülhetnek-e?

Igen. Az Iránról szóló rendeletekben szereplő fogalommeghatározás szerint gazdasági erőforrás mindenféle „– tárgyi vagy immateriális, ingó vagy ingatlan – vagyoni eszköz, amely nem pénzeszköz, de felhasználható pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások megszerzésére”¹⁸. A gyógyszerek, orvostechikai eszközök és fertőtlenítőszerk tételeinek jegyzékbe vett személy részére történő rendelkezésre bocsátása lehetővé teszi az érintett személy számára például az áruk eladását és így pénzeszközök megszerzését, vagyis gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személy részére vagy javára történő rendelkezésre bocsátásának minősül. Ilyen eset állhat elő, ha az orvostechikai eszközöket az iráni közigazgatáson belüli, jegyzékbe vett személyek rendelkezésére bocsátják. Gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy számára vagy javára történő rendelkezésre bocsátásához az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélye szükséges.

A fent említett áruk egyes elkülönített egységeinek a jegyzékbe vett személy számára saját használatra vagy a védelmére történő rendelkezésre bocsátása azonban nem minősül gazdasági erőforrások rendelkezésére bocsátásának. Továbbá az Iránról szóló rendeletek olyan eltéréseket (derogációkat) tartalmaznak, melyek alapján az illetékes nemzeti hatóságok engedélyezhetik pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását, amennyiben ezek a jegyzékbe vett személyek és eltartott családtagjaik alapvető szükségleteinek kielégítésére szolgálnak, beleértve az élelmiszereket, a gyógyszereket és az orvosi ellátást¹⁹.

4. Az orvosi segítségnyújtás jelentheti-e a „gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását” a jegyzékbe vett személyek részére?

Elvben a Covid19 által megfertőzött vagy vélhetően megfertőzött személyek orvosi ellátása önmagában nem tekinthető valódi gazdasági értéknek, illetve pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra cserélhetőnek. Következésképpen nem minősül gazdasági erőforrásnak, így a jegyzékbe vett személy részére nyújtott ilyen orvosi ellátás nem sérti az Iránról szóló rendeleteket.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az orvosi segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Annak biztosításával kapcsolatban, hogy a jegyzékbe vett személyeknek ne bocsássonak a rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat – például amikor ezen személyek a

---

¹⁷ A súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet 2. cikkének (3) bekezdése és az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet 41. cikke.

¹⁸ A súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet 1. cikkének c) pontja és az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet 1. cikkének h) pontja.

¹⁹ Az iráni súlyos emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet 4. cikke és az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet 26. cikke.

kedvezményezettnek díjat számítanak fel a nyújtott szolgáltatásért, vagy az orvosi segítségnyújtás keretében a saját hasznukra bármiféle gazdasági erőforrásra tesznek szert –, lásd a 2. kérdést.

5. A humanitárius szereplők nyújthatnak-e finanszírozást az iráni helyi szervezeteknek a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássanak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK²⁰

6. Az Iránról szóló rendeletek megengedik-e lélegeztetőgépek vagy rásegítéssel lélegeztetőgépek gyógyászati célokból (mesterséges lélegeztetés) történő biztosítását, valamint más orvostechnikai eszközök biztosítását a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljára?

Igen. Az Iránról szóló rendeletek elvben nem tiltják az orvostechnikai eszközök – többek között a gyógyászati célú lélegeztetőgépek vagy a rásegítéssel lélegeztetőgépek – gyógyászati célú értékesítését, szállítását, átadását, kivitelét és finanszírozását.

Mivel azonban néhány, kis számú eszközt nagyon eltérő célokra is lehet használni, melyek némelyikének semmi köze nincs a humanitárius tevékenységekhez, szükség lehet a konkrét exportálandó termék²¹ műszaki jellemzőinek eseti értékelésére annak biztosítása érdekében, hogy azt csak gyógyászati célokra szánják, és nem katonai, ballisztikai vagy nukleáris proliferációs tevékenységek céljára.

Ez az oka annak, hogy bizonyos árukész technológiák értékesítéséhez, szállításához, átadásához, kiviteléhez és finanszírozásához az illetékes nemzeti hatóságok előzetes engedélyre szünek. Ilyenek például a mikroszkópok, illetve kapcsolódó berendezések és detektorok (többek között a röntgent vagy elektronspektroszkópiát alkalmazó eszközök)²², mivel a JCPOA-val összeegyeztethetetlen, dúsítással kapcsolatos tevékenységekre is fel lehet őket használni. Az illetékes nemzeti hatóságok engedélyezhetik más áruk, például egyes kiegyensúlyozó gépek kivitelét is, ha ezeket a gépeket gyógyászati célra tervezték, kivitelük azonban minden más esetben tilos, mivel felhasználhatók az atomfegyverek hordozóeszközeinek fejlesztésében.

---

²⁰ Az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet I., II., III., VIIA. és VIIB. melléklete, valamint a súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet III. és IV. melléklete tartalmazza az uniós szankciók által érintett áruk és technológiák felsorolását.

²¹ Noha a 6. kérdésben említett áruk és technológiák látszólag megfelelnek a 428/2009/EK tanácsi rendelet (a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet, HL L 134., 2009.5.29., 1. o.) I. mellékletében szereplő tételeknek, a kettős felhasználású termékeknek fontos megkülönböztető jellemzőik vannak.

²² 3a. cikk. Lásd különösen az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet II. mellékletének II.A2.003 és II.A6.016 tételét.

Az engedély megszerzéséhez a humanitárius szereplőknek bizonyítaniuk kell, hogy a berendezés nem segít elő a JCPOA-val összeegyeztethetetlen tevékenységeket. A IIa. mellékletben szereplő formanyomtatvány valamelyest támpontként szolgál arra vonatkozóan, hogy a humanitárius szereplőknek milyen szempontokra kell odafigyelniük. A humanitárius szereplők további iránymutatást kérhetnek az illetékes nemzeti hatóságtól a kérelmük alátámasztásához szükséges információkkal kapcsolatban.

Továbbá az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet 4a. cikke megtiltja bizonyos áruk és technológiák – többek között meghatározott típusú digitális számítógépek és elektronikus részegységek²³ – értékesítését, szállítását, átadását, kivitelét és finanszírozását, mivel atomfegyverek hordozóeszközeinek fejlesztésére használhatóak.

A műszaki előírásokkal kapcsolatban a humanitárius szereplőknek a gyártótól kell tájékoztatást kérniük. Kétség esetén a humanitárius szereplőknek kapcsolatba kell lépniük az illetékes nemzeti hatósággal.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

7. Az Iránról szóló rendeletek megengedik-e a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek, fertőtlenítőszer, mosó- és tisztítószer vagy vegyi anyagok rendelkezésre bocsátását?

Igen. Az Iránról szóló rendeletekben meghatározott uniós szankciók elvben nem tiltják meg a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek, szappanok, fertőtlenítőszer (biocidok), mosó- és tisztítószer vagy orvosi felhasználású vegyi anyagok értékesítését, szállítását, átadását vagy kivitelét, finanszírozását vagy felhasználását.

Azonban az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet 2a. cikke szerint egyes vegyi anyagok értékesítéséhez, szállításához, átadásához vagy kiviteléhez, finanszírozásához vagy felhasználásához az illetékes nemzeti hatóság engedélyre van szükség, mivel ezek az atomfegyverek proliferációját is elősegíthetik.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

8. Az Iránról szóló rendeletek alapján megengedett-e Covid19-tesztkészletek (valós idejű PCR-tesztkészletek) szállítása?

Igen. Az Iránról szóló rendeletek nem tiltják Covid19-tesztkészletek, például valós idejű PCR-tesztkészletek (valós idejű reverz transzkripció polimeráz láncreakciós tesztek) értékesítését, szállítását, átadását vagy kivitelét, finanszírozását vagy felhasználását. Az Iránról szóló rendeletekben foglalt kereskedelmi korlátozások a valós idejű reverz

---

²³ Lásd különösen az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet III. mellékletének 4A003 tételét.

transzkripciós polimeráz láncreakciós tesztekhez általánosan használt reagensekre sem vonatkoznak. További iránymutatásért az illetékes nemzeti hatósághoz kell fordulni, például akkor, ha a tesztkészlet nem a piacon szokásosan elérhető típusba tartozik.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segély részeként Covid19-tesztkészletek (valós idejű reverz transzkripciós polimeráz láncreakciós tesztek) szállítását előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássanak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

9. Az Iránról szóló rendeletek alapján megengedett-e a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez szükséges egyéni védőeszközök biztosítása?

Igen. Az Iránról szóló rendeletek elvben nem tiltják a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez szükséges egyéni védőeszközök értékesítését, szállítását, átadását vagy kivitelét, finanszírozását vagy felhasználását.

Bár a súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet megtiltja egyes belső elnyomás céljából felhasználható védőeszközök, például a golyóálló mellények és a sisakok Iránba történő kivitelét, a munkabiztonsági célú eszközöket kifejezetten mentesíti e tilalom alól²⁴. Bizonytalanság esetén a humanitárius szereplőknek a gyártótól kell kérniük a szükséges pontosítást.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássanak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

III. EGYÉB KÉRDÉSEK

10. Nyithatnak-e új bankszámlát az uniós bankok egy iráni hitelintézetnél vagy pénzügyi intézménynél a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló humanitárius segítségnyújtás támogatása céljából?

Igen. A JCPOA alkalmazásának kezdőnapjától (2016. január 16.) megengedett az iráni bankoknál folytatott banki tevékenység, amennyiben az adott iráni pénzügyi intézmény nem tartozik a jegyzékbe vett szervezetek közé. Ebbe beleértendő az új levelező banki kapcsolatok és az új közös vállalkozások létrehozása. A bankok irodákat, fióktelepeket és leányvállalatokat is létesíthetnek Iránban. Csak két iráni bank szerepel továbbra is a jegyzékben: az Ansar Bank és a Mehr Bank²⁵.

11. Utazhatnak-e uniós polgárok Iránba, hogy orvosi segítséget nyújtsanak a Covid19-világjárvány leküzdéséhez?

---

²⁴ Lásd a súlyos iráni emberi jogi jogsértésekről szóló rendelet III. mellékletének 5. tételét.

²⁵ Az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet IX. melléklete II. szakasza B. részének 8. és 9. tétele.

Igen. Az Iránról szóló rendeletekben elvben semmi nem tiltja sem az Iránba való utazást, sem az országban történő orvosi segítségnyújtást.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

12. A humanitárius szereplők vásárolhatnak-e Iránban üzemanyagot a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló orvostechnikai eszköz Iránba vagy Iránon belül történő szállítása céljából?

Igen.

Az iráni tömegpusztító fegyverekről szóló rendelet 4c. cikke megtiltja a rendelet III. mellékletében felsorolt, „rakétákban” vagy a pilóta nélküli légi járművekben felhasználható nagy energiasűrűségű anyagok közvetlenül Iránból történő vásárlását. Ez azonban nem érinti a finomított fosszilis tüzelőanyagokat és a bioüzemanyagokat, ideértve a polgári légiközlekedésben való használatra hitelesített hajtóművekben használt üzemanyagokat is, kivéve, ha azok kifejezetten „rakétákban” vagy pilóta nélküli légi járművekben való használatra készültek.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

13. A humanitárius szereplők segíthetnek-e a Covid19-világjárvány által érintett személyek Irán más területeire vagy az országon kívülre történő evakuálásában?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy – például az Iszlám Forradalmi Gárda – esetleg részt vesz a Covid19-világjárvány által érintett személyek evakuálását előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy a Covid19-világjárvány által érintett személyek evakuálásához vezető folyamat során ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

14. Finanszírozhatnak-e a humanitárius szereplők ideiglenes kórházakat, higiéniai műveleteket vagy ideiglenes infrastruktúrákat, vagy részt vehetnek-e azok kiépítésében a Covid19-világjárvány leküzdése céljából?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az építésben és/vagy gazdasági előnyhöz jut abból, lásd az 1. kérdést. Ez például akkor fordulhat elő, ha a jegyzékbe vett személy díjat számít fel az ideiglenes infrastruktúrához való hozzáférésért, vagy a Covid19-világjárvány okozta válsághelyzet megszűnését követően megtartja annak tulajdonjogát.

15. Nyújthatnak-e humanitárius segítséget a humanitárius szereplők, ha ezen segítségnyújtás kizárólag jegyzékbe vett személyek révén történhet?

A humanitárius szereplőknek mindig olyan megoldásokra kell törekedniük, amelyek nem ellentétesek az uniós szankciókkal. Ennek megfelelően a humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtást olyan tevékenységek és személyek útján kell végezniük, amelyek/akik az Iránról szóló rendeletek és egyéb alkalmazandó szankciók alapján nem esnek korlátozás alá. Amennyiben nem áll rendelkezésre más lehetőség, a nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós szankciók nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást. Ez azonban ebben az esetben nem valószínű, tekintettel az Iránnal szembeni uniós szankciókban foglalt korlátozó intézkedések célzott jellegére

16. Ellenőrizniük kell-e a humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtás végső kedvezményezettjeit?

Nem. A nemzetközi humanitárius jog, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 214. cikkének (2) bekezdése, valamint az emberségesség, a pártatlanság, a függetlenség és a semlegesség humanitárius elvei szerint a humanitárius segítséget megkülönböztetés nélkül kell nyújtani. A humanitárius szereplőknek ezen elvek alapján kell meghatározniuk a rászorulóknak minősülő személyeket. Az említett meghatározást követően nincs szükség a végső kedvezményezettek ellenőrzésére.

IV. EGYÉB JOGI AKTUSOK

17. A humanitárius szereplők kötelesek-e betartani a nemzetközi terrorizmussal és a szíriai helyzettel kapcsolatos uniós szankciókat a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre irányuló iráni segítségnyújtáskor?

Igen.

A nemzetközi terrorizmus elleni uniós szankciók²⁶ Irán tekintetében nagyon korlátozottak, és csak néhány iráni személyt és szervezetet érintenek. Ha ilyen személyek vagy szervezetek érintettek egy ügyletben, alkalmazni kell a nemzetközi terrorizmus elleni uniós szankciókban foglalt egyedi korlátozásokat. Ilyen esetben az illetékes nemzeti hatóság további konkrét iránymutatására lehet szükség.

A szíriai helyzettel kapcsolatos uniós szankciók²⁷ három iráni személyt és egy iráni szervezetet is érintenek. Ezen szankciók attól függetlenül alkalmazandóak, hogy a humanitárius szereplő melyik országban folytatja tevékenységét. A vonatkozó

²⁶ A Tanács 2580/2001/EK rendelete a terrorizmus elleni küzdelem érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről (HL L 344., 2001.12.28., 70. o.). A Tanács felülvizsgálja és módosítja az e rendelet hatálya alá tartozó személyek, csoportok és szervezetek jegyzékét. A jegyzék legfrissebb változatát a terrorizmus elleni küzdelem érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló 2580/2001/EK rendelet 2. cikke (3) bekezdésének végrehajtásáról, valamint az (EU) 2020/19 végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. július 30-i (EU) 2020/1128 tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 247., 2020.7.31., 1. o.) melléklete tartalmazza.

²⁷ A Tanács 36/2012/EU rendelete (2012. január 18.) a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról és a 442/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 16., 2012.1.19., 1. o.).

tilalmakkal, melyek eltérnek az Iránról szóló rendeletekben foglalt tilalmaktól, ezen iránymutató feljegyzés egy külön fejezetben foglalkozik.

18. Az Egyesült Államok Irán elleni szankciói több olyan ügyletet is tiltanak, amelyet az EU megenged. A valamely tagállam joghatósága alá tartozó humanitárius szereplőknek be kell-e tartaniuk ezeket a külföldi szankciókat?

Nem. A valamely tagállam joghatósága alá tartozó humanitárius szereplőknek kizárólag az uniós szankciókat kell betartaniuk. Sőt, egyes Irán elleni amerikai szankciókat tilos betartaniuk.

Az Egyesült Államok számos területen kívüli szankciót alkalmaz Iránnal szemben. E szankciókkal az Egyesült Államok a területén kívül kíván hatásokat kiváltani, ezzel befolyásolva az Egyesült Államokkal jelentős kapcsolatban nem álló uniós gazdasági szereplők magatartását. Az EU azonban nem ismeri el a harmadik országok által elfogadott jogszabályok területen kívüli alkalmazását, és az ilyen alkalmazást a nemzetközi joggal ellentétesnek tekinti.

A 2271/96/EK tanácsi rendelet (a blokkoló intézkedésekről szóló rendelet)²⁸ megvédi a rendelet mellékletében foglalt külföldi jogszabályok (így egyes Irán elleni amerikai szankciók) hatásaitól azokat az uniós polgárokat, akik jogszerű (azaz az uniós jognak megfelelő) nemzetközi kereskedelmet és/vagy tőkemozgást, valamint az ezekhez kapcsolódó kereskedelmi tevékenységet folytatnak többek között Iránnal. Mindezt úgy éri el, hogy semmissé teszi a mellékletben felsorolt külföldi jogszabályok alapján hozott bármely külföldi bírósági határozat hatásait, és lehetővé teszi az uniós jogalanyok számára, hogy az ezen jogszabályok területen kívüli alkalmazásából eredő káruk megtérítését követeljék bírósági úton.

A blokkoló intézkedésekről szóló rendelet ugyanakkor megtiltja az uniós természetes és jogi személyeknek a rendelet mellékletében felsorolt külföldi jogszabályokon alapuló előírásoknak vagy tilalmaknak való megfelelést. Azon uniós jogalanyoknak, akiknek gazdasági és pénzügyi érdekeit sérti az említett jogszabályok területen kívüli alkalmazása, értesíteniük kell erről az Európai Bizottságot²⁹.

A blokkoló intézkedésekről szóló rendeletben meghatározott jogokról és kötelezettségekről egy külön weboldal ad részletes tájékoztatást³⁰.

---

²⁸ A Tanács 2271/96/EK rendelete (1996. november 22.) harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről (HL L 309., 1996.11.29., 1. o.)

²⁹ RELEX-SANCTIONS@ec.europa.eu.

³⁰ <https://ec.europa.eu/info/blocking-statute>.

NICARAGUA

JOGI HIVATKOZÁSOK ÉS IRÁNYMUTATÁS

- A Tanács (EU) 2019/1716 rendelete (2019. október 14.) a nicaraguai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről³¹ (a továbbiakban: a Nicaraguáról szóló rendelet)

Az EU azért szabott ki szankciókat Nicaraguára, mert a Nicaraguai Köztársaságban a biztonsági erők és a kormányt támogató fegyveres csoportok folyamatosan megsértették az emberi jogokat és a polgári szabadságjogokat az ellenzék, a tüntetők, a független média és a civil társadalmi szervezetek elnyomásával. A Nicaraguával szembeni szankciókkal az EU rá akarja venni a nicaraguai kormányt az elnyomó politikával való felhagyásra, illetve meg akarja előzni a nicaraguai emberi jogi és jogállamisági helyzet további romlását, valamint elő kívánja segíteni a politikai válság békés, tárgyalásos úton történő megoldását.

A Nicaraguáról szóló rendeletben meghatározott szankciók magukban foglalják többek között a vagyoni eszközök befagyasztását és megtiltják a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását azon személyek, szervezetek és szervek – valamint a velük kapcsolatban álló személyek – részére vagy javára, akik felelősek a súlyos emberi jogi jogsértésekért, valamint a demokrácia és a jogállamiság aláásásáért a Nicaraguai Köztársaságban. A rendeletben számos kivételt irányoztak elő, többek között humanitárius megfontolásokból. Mivel a nicaraguai helyzet továbbra is súlyos, 2020. május 4-én a Tanács elfogadta azon személyek és szervezetek első jegyzékét, akiket, illetve amelyeket vagyoni eszközök befagyasztásával sújtanak³².

A Nicaraguáról szóló rendeletben meghatározott szankciók nem érintik a lakosságnak biztosított gyógyszereket, orvostechnikai eszközöket és orvosi segítségnyújtást. Ebből kifolyólag az orvostechnikai eszközök – beleértve az oxigént, a légzőmaszkokat, az egyéni védőeszközöket és a lélegeztetőgépeket –, valamint a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek és egyéb gyógyászati cikkek nem tartoznak a nicaraguai exportra, szállításra, finanszírozásra vagy felhasználásra vonatkozó korlátozások hatálya alá.

Továbbá a Nicaraguáról szóló rendeletben meghatározott korlátozó intézkedések fókuszáltak, egyértelmű célokat tűznek ki és olyan konkrét személyekre irányulnak, akik jellemzően a nemzeti bűnüldöző szervhez (a Nicaraguai Nemzeti Rendőrség) vagy a nicaraguai büntetés-végrehajtás irányításához kapcsolódnak, vagy a nicaraguai elnök tanácsadói. Ezért nagyon valószínűtlen, hogy az uniós korlátozó intézkedések akadályoznák a Covid19-világjárvány elleni küzdelem részeként a rászoruló nicaraguaiaknak biztosított humanitárius segítségnyújtást.

Mindazonáltal bizonyos konkrét és nagyon korlátozott számú esetben a humanitárius szereplők számára szükséges termékek kivitelére, szállítására vagy finanszírozására

---

³¹ HL L 262., 2019.10.15., 1. o.

³² A Tanács (EU) 2020/606 végrehajtási rendelete a nicaraguai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló (EU) 2019/1716 rendelet végrehajtásáról (HL L 139I., 2020.5.4., 1. o.).

közvetett hatást gyakorolhat egyes olyan személyek, szervezetek és szervek (a továbbiakban: jegyzékbe vett személyek) pénzeszközeinek vagy gazdasági erőforrásainak befagyasztása, amelyek esetleg érintettek lehetnek az adott ügyletekben.

Általános szabályként a Nicaraguával szembeni uniós szankciók – engedélyeztetéssel – megengedik pénzeszközöknek és gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek részére történő rendelkezésre bocsátását, amennyiben az ilyen pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra kizárólag humanitárius segítségnyújtás céljából van szükség (lásd az I. szakaszt).

Az orvostechnikai eszközök biztosításához szükséges kiegészítő tevékenységek (pl. az ilyen eszközök szállítása, valutaváltás és tárolás) is elvileg engedélyezettek, a fenti feltételeknek megfelelően.

I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA³³

1. Az élelmiszer, gyógyszerek, orvostechnikai eszközök, fertőtlenítőszer, orvosi segítségnyújtás és egyéb gyógyászati termékek formájában történő humanitárius segítségnyújtás, valamint a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez Nicaraguában szükséges ideiglenes orvosi infrastruktúra létrehozása „humanitárius célokból szükséges” erőforrások biztosításának minősül-e?

Igen, az 1. kérdésben megjelölt formában történő segítségnyújtás „humanitárius célokból szükséges” erőforrások biztosításának minősül.

2. A humanitárius szereplők kapcsolatot tarthatnak-e fenn a jegyzékbe vett személyekkel, ha erre a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a nicaraguai polgári lakosságnak nyújtott humanitárius támogatás biztosításához szükség van?

Igen. A humanitárius szereplők kapcsolatot tarthatnak fenn a jegyzékbe vett személyekkel, amennyiben erre a humanitárius segítségnyújtás biztonságos és hatékony biztosításához szükség van.

Általános szabályként a Nicaraguáról szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi pénzeszközöknek és gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek részére történő rendelkezésre bocsátását, amennyiben az ilyen pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra kizárólag humanitárius célokból van szükség, például a humanitárius segítségnyújtás vagy annak támogatása, többek között egészségügyi felszerelések szállítása céljából. A humanitárius szereplőknek az illetékes nemzeti hatóságtól előzetes engedélyt kell kérniük, mielőtt e pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére bocsátanák.

---

³³ A Nicaraguáról szóló rendelet I. melléklete tartalmazza az uniós szankciók alapján jegyzékbe vett személyek jegyzékét. Ez a jegyzék megtekinthető az EU szankciótérképén (<https://www.sanctionsmap.eu/>) és a pénzügyi szankciók adatbázisában (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), amelyek közül mindkettő szabadon hozzáférhető a humanitárius szereplők számára. E jegyzékeket rendszeresen frissítik. Az uniós jog hivatalos forrása az Európai Unió Hivatalos Lapja, amely kollízió esetén elsőbbséget élvez.

3. Miként szavatolhatják a humanitárius szereplők, hogy a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából történő segítségnyújtás során nem bocsátanak pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat a jegyzékbe vett személyek, szervezetek és szervek rendelkezésére?

A humanitárius szereplőknek az előírt ellenőrzésekkel biztosítaniuk kell, hogy a humanitárius segítség nyújtásában ne vehessen részt uniós szankciók alapján jegyzékbe vett partner. A Covid19 nicaraguai terjedése elleni küzdelemben történő segítségnyújtás során nagy figyelmet kell fordítani különösen azokra a jegyzékbe vett személyekre, akik az egészségügyi ágazathoz vagy a rendőrséghez (pl. a Nicaraguai Nemzeti Rendőrséghez) kapcsolódó, kritikus fontosságú pozíciót foglalnak el, és egy bizonyos ponton bekapcsolódhatnak a humanitárius műveletbe (pl. biztonsági okokból). A humanitárius szereplőknek arról is gondoskodniuk kell, hogy a jegyzékbe vett személyek ne téríthessék el a pénzeszközöket és a gazdasági erőforrásokat, köztük az orvostechnikai eszközöket. Ehhez el kell fogadni a szükséges óvintézkedéseket és ellenőrzéseket, hogy ezen személyek ne szerezhessék meg ezeket a pénzeszközöket és gazdasági erőforrásokat, és az orvostechnikai eszközök felhasználása az eredeti humanitárius céloknak megfelelően történjen.

A humanitárius szereplőknek – különösen a külső partnerekhez és alvállalkozókhoz legközelebb állóknak – az észszerűen elvárható legnagyobb mértékben tájékozódniuk kell, és – lehetőleg szerződéses úton – fel kell hívniuk partnereik figyelmét arra, hogy a szóban forgó pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások nem bocsáthatók jegyzékbe vett személyek rendelkezésére vagy nem fordíthatók azok javára.

A Nicaraguáról szóló rendelet 10. cikkének (2) bekezdése értelmében a rendeletben foglalt korlátozó intézkedések humanitárius szereplők általi megsértése semmilyen felelősséget nem ró e szereplőkre, amennyiben azok nem tudtak arról, és nem volt észszerű okuk feltételezni, hogy tevékenységükkel a szóban forgó tilalmakat megszegik. Ennek szellemében az uniós szankciók nem vezethetnek a szabályoknak való megfelelés terén fellépő túlhataláshoz. Mindenekelőtt nem értelmezhetők úgy, hogy a humanitárius szereplőknek irreális erőfeszítéseket kell tenniük a bizonyítékok összegyűjtése vagy negatív tény bizonyítása érdekében.

Ha egy jegyzékbe vett személy esetlegesen érintett egy humanitárius ügyletben, ez nem jelenti automatikusan azt, hogy az ügylettől el kell állni. A Nicaraguáról szóló rendelet számos fontos eltérést tartalmaz, amelyek lehetővé teszik az ilyen ügyletek lebonyolítását, az illetékes nemzeti hatóság előzetes jóváhagyása mellett. Lásd még az I. szakaszt, és különösen a 2., 5. és 6, valamint a 19. kérdést.

Kétség esetén a humanitárius szereplőknek az érintett illetékes nemzeti hatóságtól³⁴ kell megkérdezniük, hogy eljárásaik tiszteletben tartják-e a Nicaraguáról szóló rendeletben foglalt kijátszásellenes rendelkezést³⁵. Az illetékes nemzeti hatóságoknak ebben a tekintetben kellő időben egyértelmű iránymutatást kell nyújtaniuk a humanitárius szereplők számára.

---

³⁴ Az illetékes nemzeti hatóságok jegyzékét a Nicaraguáról szóló rendelet II. melléklete tartalmazza.

³⁵ A Nicaraguáról szóló rendelet 9. cikke.

4. A gyógyszerek, az orvostechnikai eszközök, a fertőtlenítőszeres és a védőeszközök „gazdasági erőforrásnak” minősülhetnek-e?

Igen. A Nicaraguáról szóló rendeletben szereplő fogalom meghatározás szerint gazdasági erőforrás mindenféle „– tárgyi vagy immateriális, ingó vagy ingatlan – vagyoni eszköz, amely nem pénzeszköz, de felhasználható pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások megszerzésére”³⁶. A gyógyszerek, orvostechnikai eszközök és fertőtlenítőszeres tételeinek jegyzékbe vett személy részére történő rendelkezésre bocsátása lehetővé teszi az érintett személy számára például az áruk eladását és így pénzeszközök megszerzését, vagyis gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személy részére vagy javára történő rendelkezésre bocsátásának minősül. Gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy számára vagy javára történő rendelkezésre bocsátásához az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélye szükséges.

A fent említett áruk egyes elkülönített egységeinek a jegyzékbe vett személy számára saját használatra vagy a védelmére történő rendelkezésre bocsátása azonban nem minősül gazdasági erőforrások rendelkezésére bocsátásának. Továbbá a Nicaraguáról szóló rendelet tartalmaz egy olyan eltérést, melynek alapján az illetékes nemzeti hatóságok engedélyezhetik pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását, amennyiben ezek a jegyzékbe vett személyek és eltartott családtagjaik alapvető szükségleteinek kielégítésére szolgálnak, beleértve az élelmiszereket, a gyógyszereket és az orvosi ellátást³⁷.

5. Az orvosi segítségnyújtás jelentheti-e a „gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását” a jegyzékbe vett személyek részére?

Elvben a Covid19 által megfertőzött vagy vélhetően megfertőzött személyek orvosi ellátása önmagában nem tekinthető valódi gazdasági értéknek, illetve pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra cserélhetőnek. Következésképpen nem minősül gazdasági erőforrásnak, így a jegyzékbe vett személy részére nyújtott ilyen orvosi segítség nem sérti a Nicaraguáról szóló rendeletet.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az orvosi segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést. Annak biztosításával kapcsolatban, hogy a jegyzékbe vett személyeknek ne bocsássanak a rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat – például amikor ezen személyek a kedvezményezetteknek díjat számítanak fel a nyújtott szolgáltatásért, vagy az orvosi segítségnyújtás keretében a saját hasznukra bármiféle gazdasági erőforrásra tesznek szert –, lásd a 3. kérdést.

6. A humanitárius szereplők nyújthatnak-e finanszírozást a nicaraguai helyi szervezeteknek a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy – például az egészségügyi ágazatban hatáskörrel rendelkező jegyzékbe vett személy vagy szervezet, vagy jegyzékbe vett bűnüldöző hatóság tagja – esetleg részt vesz a humanitárius

---

³⁶ A Nicaraguáról szóló rendelet 1. cikkének d) pontja.

³⁷ A Nicaraguáról szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 3. kérdést is.

II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK

7. A Nicaraguáról szóló rendelet alapján megengedett-e a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez humanitárius célokból áruk és technológiák értékesítése, szállítása, átadása vagy kivitele?

Igen. A Nicaraguáról szóló rendeletben meghatározott uniós szankciók fókuszáltak, és csak konkrét személyekre irányulnak a vagyoni eszközeik befagyasztásával és a pénzeszközök számukra való rendelkezésre bocsátásának tiltásával. Az áruk Nicaraguába történő értékesítésére, szállítására, átadására vagy kivitelére semmilyen korlátozás nem vonatkozik. Főszabályként tehát az uniós szankciók nem érintik az áruknak a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából történő értékesítését, szállítását, átadását vagy kivitelét. Ebben a kontextusban az „áruk és technológiák” magukban foglalják többek között az egyéni védőeszközöket, a lélegeztetőgépek vagy gyógyászati célt (mesterséges lélegeztetés) szolgáló rásegítéses légzőkészülékeket, valamint a Covid19 elleni küzdelmet szolgáló egyéb orvostechnikai eszközöket és a Covid19-tesztkészleteket (például a valós idejű reverz transzkripció polimeráz láncreakciós tesztek), gyógyszereket, fertőtlenítőszereket, mosó- és tisztítószereket vagy vegyi anyagokat.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtás céljára szolgáló áruk és technológiák rendelkezésre bocsátását előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 3. kérdést is.

III. EGYÉB KÉRDÉSEK

8. Nyithatnak-e új bankszámlát az uniós bankok egy nicaraguai hitelintézetnél vagy pénzügyi intézménynél a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló humanitárius segítségnyújtás támogatása céljából?

Igen. A nicaraguai bankokkal folytatott banki tevékenység megengedett, feltéve, hogy az adott nicaraguai pénzügyi intézmény nem szerepel a Nicaraguáról szóló rendelet I. mellékletében felsorolt szervezetek között. Ebbe beleértendő az új levelező banki kapcsolatok és az új közös vállalkozások létrehozása. A bankok irodákat, fióktelepeket és leányvállalatokat is létesíthetnek Nicaraguában. Jelenleg egyetlen nicaraguai pénzügyi intézményre sem vonatkoznak korlátozó intézkedések.

9. Utazhatnak-e uniós polgárok Nicaraguába, hogy orvosi segítséget nyújtsanak a Covid19-világjárvány leküzdéséhez?

Igen. A Nicaraguáról szóló rendeletben elvben semmi nem tiltja sem a Nicaraguába való utazást, sem az országban történő orvosi segítségnyújtást.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 3. kérdést is.

10. A humanitárius szereplők vásárolhatnak-e Nicaraguában üzemanyagot a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló orvostechikai eszköz Nicaraguába vagy Nicaraguán belül történő szállítása céljából?

Igen. A Nicaraguáról szóló rendelet semmilyen módon nem akadályozza meg a humanitárius szereplőket abban, hogy Nicaraguában üzemanyagot vásároljanak.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 3. kérdést is.

11. A humanitárius szereplők segíthetnek-e a Covid19-világjárvány által érintett személyek Nicaragua más területeire vagy az országon kívülre történő evakuálásában?

Igen.

Abban a konkrét esetben, amikor egy jegyzékbe vett személy – például a Nicaraguai Nemzeti Rendőrség jegyzékbe vett tagja vagy egy nevében eljáró személy – részt vesz a Covid19 által érintett személyek evakuálását előkészítő láncban, a Nicaraguáról szóló rendelet 6.cikkének (1) bekezdésében foglalt eltérés alkalmazható. Ezen eltérés szerint a jegyzékbe vett személyeknek bizonyos feltételek mellett rendelkezésére lehet bocsátani pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, ha ezen pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások humanitárius célokból szükségesek, kifejezetten beleértve a Nicaraguából történő evakuálást. Ehhez az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélyére van szükség.

12. Finanszírozhatnak-e a humanitárius szereplők ideiglenes kórházakat, higiéniai műveleteket vagy ideiglenes infrastruktúrákat, vagy részt vehetnek-e azok kiépítésében a Covid19-világjárvány leküzdése céljából?

Igen. Lásd még az 1. kérdést.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az építésben és/vagy gazdasági előnyhöz jut abból, lásd a 2. kérdést. Ez például akkor fordulhat elő, ha a jegyzékbe vett személy díjat számít fel az ideiglenes infrastruktúrához való hozzáférésért, vagy a Covid19-világjárvány okozta válsághelyzet megszűnését követően megtartja annak tulajdonjogát.

13. Nyújthatnak-e humanitárius segítséget a humanitárius szereplők, ha ezen segítségnyújtás kizárólag jegyzékbe vett személyek révén történhet?

A humanitárius szereplőknek mindig olyan megoldásokra kell törekedniük, amelyek nem ellentétesek az uniós szankciókkal, és igénybe kell venniük a Nicaraguáról szóló rendelet szerinti meglévő eltéréseket, amikor egy jegyzékbe vett személy részére vagy javára pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat kívánnak rendelkezésre bocsátani. Ezért a humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtást csak olyan személyek bevonásával nyújthatják, akik nem szerepelnek a Nicaraguáról szóló rendelet szerinti jegyzékben. Amennyiben nem áll rendelkezésre más lehetőség, a nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós szankciók nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást. Ez azonban ebben az esetben rendkívül valószínűtlen, amennyiben ezen iránymutatásokat szigorúan betartják, tekintettel a Nicaraguáról szóló rendeletben foglalt korlátozó intézkedések célzott jellegére, a jegyzékbe vételek típusára és korlátozott számára, valamint a humanitárius célokkal kapcsolatos konkrét eltérések meglétére.

IV. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

14. Mit jelent az „eltérés” kifejezés?

Az eltérés vagy derogáció a jogi aktusokban meghatározott kifejezett kivétel, melynek alapján egy korlátozott (tiltott) tevékenység meghatározott körülmények között engedélyezett, feltéve hogy az illetékes nemzeti hatóság engedélyezi³⁸. Az illetékes nemzeti hatóság engedélye hiányában a tevékenység nem végezhető jogszerűen. A Nicaraguáról szóló rendelet 6. cikkének konkrét esetében a fellépésnek kizárólag humanitárius célokat szabad szolgálnia.

15. Elfogadhatók-e a közös kérelmek, például több humanitárius szereplő által benyújtott egyetlen kérelem vagy egyetlen, egyidejűleg több illetékes nemzeti hatósághoz benyújtott kérelem?

A hatékonyság érdekében, amennyiben a Covid19-világjárvány leküzdésére irányuló humanitárius projekthez több eltérés iránti kérelmet kell benyújtani akár egy, akár több illetékes nemzeti hatósághoz, lehetővé kell tenni, hogy egyetlen kérelmet nyújtsanak be valamennyi érintett illetékes nemzeti hatósághoz.

Hasonlóképpen, ha egy humanitárius projekthez több humanitárius szereplőnek kell eltérés iránti kérelmet benyújtania, lehetővé kell tenni közös kérelem benyújtását. A humanitárius projektben részt vevő donoroknak, nemzetközi szervezeteknek és nem kormányzati szervezeteknek együtt kell működniük, hogy az illetékes nemzeti hatóságok által az engedély megadásához előírt bizonyítékok beszerzése érdekében információt cseréljenek egymással.

A jelenlegi kivételes körülmények között a Bizottság felkéri az illetékes nemzeti hatóságokat, hogy hozzanak létre kapcsolattartó pontot a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez kapcsolódó, humanitárius célú eltérések tekintetében. Tekintettel a helyzet sürgősségére, az illetékes nemzeti hatóságoknak együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy kellő időben és következetesen válaszoljanak az ilyen kérelmekre. A Bizottság készen áll arra, hogy támogassa az illetékes nemzeti hatóságok erőfeszítéseit.

16. Kiadhatnak-e az illetékes nemzeti hatóságok általános engedélyeket, vagy a humanitárius szereplőknek minden egyes tevékenységhez engedélyt kell kérniük?

Az illetékes nemzeti hatóságok korlátozott számú okból engedélyezhetnek eltéréseket az uniós szankcióktól, és az illetékes nemzeti hatóságnak minden egyes esetben ellenőriznie kell ezeket az okokat.

A Nicaraguáról szóló rendelet lehetővé teszi az illetékes nemzeti hatóságok számára, hogy „az általuk helyénvalónak ítélt feltételek mellett” eltérést engedélyezzenek, ha az bizonyos befagyasztott pénzeszközök vagy erőforrások rendelkezésre bocsátása, vagy a jegyzékbe vett személyek részére történő biztosítása humanitárius célokból szükséges.

Az érintett illetékes nemzeti hatóság döntheti el, hogy azonos tevékenységek/ügyletek ismétlődése esetén, melyek körülményeit előzetesen megismerte, adhat-e egyetlen

---

³⁸ Az eltérések megfogalmazása általában a következő: „A ... cikktől (tilalmaktól) eltérve, az illetékes hatóságok az általuk megfelelőnek ítélt feltételekkel engedélyezhetik ...”.

engedélyt több tevékenységre/tranzakcióra (pl. azonos ügyletek csoportos jóváhagyása, feltéve hogy a csoportokat eseti alapon értékeli és az eredmény felügyelete biztosított), vagy egyenként kell engedélyeznie azokat. A Bizottság arra ösztönzi az illetékes nemzeti hatóságokat, mérlegeljék, hogy a jelenlegi kivételes körülmények között az egységes engedély megkönnyítené-e a Covid19-világjárvány által érintett személyeknek történő humanitárius segítségnyújtást. Az engedély kiadásakor az illetékes nemzeti hatóságok dönthetnek úgy, hogy feltételeket szabnak meg annak érdekében, hogy a kivételek ne vezessenek a szankciók céljának megghiúsításához vagy megkerüléséhez.

17. Hogyan igényelhetnek eltérést a humanitárius szereplők egy korlátozás alá tartozó fellépés/ügylet végrehajtása érdekében, ha a cél a Covid19-világjárvány által érintett személyeknek történő segítségnyújtás?

A humanitárius segítségnyújtásban részt vevő bármely humanitárius szereplő igényelhet eltérést. Általában a végrehajtó partnerek a legalkalmasabbak a szükséges információk összegyűjtésére. Minden egyéb szereplőnek – beleértve a donorokat és a bankokat – együtt kell működnie a kérelmezővel az ilyen információk gyűjtésének és megosztásának megkönnyítése érdekében.

A humanitárius szereplőknek ahhoz az illetékes nemzeti hatósághoz kell fordulniuk, amelyikhez a Nicaraguáról szóló rendelet II. mellékletében foglaltak szerint a legszorosabb kapcsolat fűzi őket. Iránymutatást kell kérniük az illetékes nemzeti hatóságtól az érintett eltérések engedélyezéséhez szükséges dokumentumok azonosításához.

Lásd a közös kérelmekre vonatkozó 15. kérdést.

18. Hogyan kaphatnak gyorsított eltérést a humanitárius szereplők, ha a helyszínen kialakult helyzet úgy kívánja?

A sürgős eltérést igénylő humanitárius szereplőknek egyértelműen fel kell hívniuk a figyelmet a sürgősségre, és el kell magyarázniuk a kérelmüket megalapozó okokat. Minél teljesebb a kérelem, az illetékes nemzeti hatóságok annál könnyebben és gyorsabban tudják azt feldolgozni. A kérelem illetékes nemzeti hatóságok általi felülvizsgálatának megkönnyítése érdekében a donorok támogató nyilatkozatai, más hatóságok megerősítő levelei és egyéb dokumentumokat csatolhatók a beadványhoz. A humanitárius szereplőknek a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre irányuló humanitárius projekt megkezdése előtt be kell szerezniük a vonatkozó engedélyt.

Az eljárás gyorsítása érdekében a humanitárius szereplőknek már a kérelem benyújtása előtt kapcsolatba kell lépniük az illetékes nemzeti hatósággal, és iránymutatást kell kérniük attól.

Ahhoz, hogy az EU-n belüli humanitárius szereplők folytatni tudják a tevékenységüket, rendkívül fontos hogy az egész EU-ban egységes iránymutatást nyújtsanak. A Bizottság készen áll arra, hogy támogassa az illetékes nemzeti hatóságok erőfeszítéseit, és létrehozson egy egységes platformot az illetékes nemzeti hatóságok által kiadott iránymutatások közzétételére.

19. Ellenőrizniük kell-e a humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtás végső kedvezményezettjeit?

Nem. A nemzetközi humanitárius jog, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 214. cikkének (2) bekezdése, valamint az emberségesség, a pártatlanság, a függetlenség

és a semlegesség humanitárius elvei szerint a humanitárius segítséget megkülönböztetés nélkül kell nyújtani. A humanitárius szereplőknek ezen elvek alapján kell meghatározniuk a rászorulóknak minősülő személyeket. Az említett meghatározást követően nincs szükség a végső kedvezményezettek ellenőrzésére.

SZÍRIA

JOGI HIVATKOZÁSOK ÉS IRÁNYMUTATÁS

- A Tanács 36/2012/EU rendelete (2012. január 18.) a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról (a továbbiakban: a Szíriáról szóló rendelet)³⁹;
- Az Európai Bizottság „Gyakran ismétlődő kérdések” című dokumentuma a Szíriára vonatkozó uniós korlátozó intézkedésekről⁴⁰ („Szíriával kapcsolatos gyakran ismétlődő kérdések”).

A Szíriával szembeni uniós szankciók (a továbbiakban: szíriai szankciók) bevezetésére azt követően került sor, hogy a szíriai rezsim békés tüntetéseket erőszakkal, többek között vegyi fegyverek és éles lőszeres bevetésével fojtott el, ami számos tüntető halálához és sérüléséhez, valamint önkényes fogva tartásához vezetett. A 36/2012/EU tanácsi rendeletben előírt szankciók számos ágazati korlátozást, mindenekelőtt a belső elnyomásra felhasználható áruk vagy technológiák – többek között a vegyi támadások során használt vegyi anyagok – kivételének tilalmát, valamint a kőolajtermékek helyi beszerzésének és behozatalának tilalmát foglalják magukban. A rendeletben számos kivételt irányoztak elő, elsősorban humanitárius megfontolásokból. Az uniós szankciók konkrét személyekre és a szíriai gazdaság meghatározott ágazataira irányulnak, vagyis az ágazatok többségét – többek között az élelmiszereket és a gyógyszereket – nem érintik uniós szankciók.

A 36/2012/EU tanácsi rendeletben megállapított szankciók a polgári lakosság ellen irányuló erőszakos elnyomásért felelős személyek és szervezetek, a rezsimből hasznot húzó vagy azt támogató személyek, miniszterek, valamint a szíriai fegyveres erők magas rangú tagjai vagyoni eszközeinek befagyasztásával járó egyedi jegyzékbe vételeket tartalmaznak. 2020. február 17-ig 277 személyt és 71 szervezetet vettek jegyzékbe. Ezek a jegyzékek megtekinthetők az EU szankciótérképén⁴¹ és a pénzügyi szankciók adatbázisában⁴², amelyek közül mindkettő szabadon hozzáférhető.

Tekintettel a terrorista csoportok számottevő szíriai jelenlétére, az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1267. és 1373. sz. határozata szerinti, a nemzetközi terrorizmus elleni uniós szankciók is relevánsak ebben az összefüggésben⁴³. Továbbá az EU

---

³⁹ HL L 016, 2012.1.19., 1. o.

⁴⁰ https://ec.europa.eu/info/files/170901-faqs-restrictive-measures-syria_en.

⁴¹ <https://www.sanctionsmap.eu/>.

⁴² <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>.

⁴³ A Tanács 881/2002/EK rendelete (2002. május 27.) az ISIL-lal (Dáíssal) és az al-Kaidával, valamint a velük összeköttetésben álló természetes vagy jogi személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni további korlátozó intézkedések bevezetéséről (HL L 139., 2002.5.29., 9. o.). A Tanács (EU) 2016/1686 rendelete (2016. szeptember 20.) az ISIL-lal (Dáíssal) és az al-Kaidával, valamint a velük összeköttetésben álló természetes vagy jogi személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szembeni további korlátozó intézkedések bevezetéséről (HL L 255., 2016.9.21., 1. o.). A Tanács 2580/2001/EK rendelete (2001. december 27.) a terrorizmus elleni küzdelem érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről (HL L 344., 2001.12.28., 70. o.).

szankciókat fogadott el a vegyi fegyverek elterjedése és használata ellen⁴⁴. Ezek a szankciók (a továbbiakban: a nemzetközi terrorizmussal és a vegyi fegyverekkel kapcsolatos uniós szankciók) jelenleg öt szíriai személyt érintenek.

A szíriai szankciók és a nemzetközi terrorizmussal és vegyi fegyverekkel kapcsolatos uniós szankciók nem érintik a lakosságnak biztosított gyógyszereket, orvostechnikai eszközöket és orvosi segítségnyújtást. Ebből kifolyólag az orvostechnikai eszközök – beleértve az oxigént, a légzőmaszkokat, az egyéni védőeszközöket és a lélegeztetőgépeket –, valamint a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek és egyéb gyógyászati cikkek nem tartoznak a szíriai exportra, szállításra, finanszírozásra vagy felhasználásra vonatkozó közvetlen korlátozások hatálya alá.

Mindazonáltal bizonyos esetekben e termékek kivételére, szállítására, finanszírozására vagy felhasználására közvetett hatást gyakorolhatnak más korlátozások, mint például az uniós szankciók hatálya alá tartozó egyes olyan személyek és szervezetek (a továbbiakban: jegyzékbe vett személyek) pénzeszközeinek vagy gazdasági erőforrásainak befagyasztása, amelyek esetleg érintettek lehetnek az adott ügyletekben.

Általános szabályként a Szíriával szembeni szankciók lehetővé teszik pénzeszközöknek és gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek részére történő rendelkezésre bocsátását, amennyiben az ilyen pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra kizárólag a szíriai humanitárius segítségnyújtás vagy a szíriai polgári lakosságnak nyújtott támogatás céljából van szükség. Bizonyos esetekben az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélyére van szükség (lásd az I. szakaszt).

Ezenfelül előfordulhat, hogy a humanitárius szereplőknek kiegészítő tevékenységeket is kell végezniük (pl. orvostechnikai eszközök szállítása, valutaváltás és tárolás), amelyeket különleges korlátozások (pl. olajtermékek vásárlásának tilalma Szíriában) érinthetnek. **A szíriai szankciók bizonyos feltételek mellett eltérések révén lehetővé teszik az ilyen kiegészítő tevékenységek folytatását is** (lásd a II. és III. szakaszt).

Az alábbi kérdéseket a Covid19-válság kezdete óta az illetékes nemzeti hatóságokkal, a humanitárius szereplőkkel és más nemzetközi érdekelt felekkel folytatott egyeztetéseken keresztül állították össze.

I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA

- 1. Az élelmiszer, gyógyszerek, orvostechnikai eszközök, fertőtlenítőszer, orvosi segítségnyújtás és egyéb gyógyászati termékek formájában történő humanitárius segítségnyújtás, valamint a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez Szíriában szükséges ideiglenes orvosi infrastruktúra létrehozása „humanitárius segítségnyújtásnak” vagy „a polgári lakosságnak nyújtott támogatásnak” minősül-e?**

---

⁴⁴ A Tanács (EU) 2018/1542 rendelete (2018. október 15.) a vegyi fegyverek elterjedése és használata elleni korlátozó intézkedésekről (HL L 259., 2018.10.16., 12. o.).

Igen, az 1. kérdésben megjelölt formában történő humanitárius segítségnyújtás „humanitárius segítségnyújtásnak” vagy „a polgári lakosságnak nyújtott támogatásnak” minősül.

2. A humanitárius szereplők kapcsolatot tarthatnak-e fenn a jegyzékbe vett személyekkel, ha erre a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a szíriai polgári lakosságnak nyújtott humanitárius támogatás biztosításához szükség van?

Igen. A humanitárius szereplők kapcsolatot tarthatnak fenn a jegyzékbe vett személyekkel, amennyiben erre a humanitárius segítségnyújtás biztonságos és hatékony biztosításához szükség van.

Általános szabályként a Szíriáról szóló rendelet 16a. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi pénzeszközöknek és gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek részére történő rendelkezésre bocsátását, amennyiben az ilyen pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra kizárólag a szíriai humanitárius segítségnyújtás vagy a szíriai polgári lakosságnak nyújtott támogatás céljából van szükség. Ehhez az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélyére van szükség.

A Szíriáról szóló rendelet azt is lehetővé teszi a humanitárius szereplők számára, hogy nagyon konkrét, korlátozott esetekben az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélye nélkül pénzeszközöket és gazdasági erőforrásokat bocsássonak jegyzékbe vett személyek rendelkezésére (lásd például a Szíriáról szóló rendelet 16a. cikkének (1) bekezdését). Lásd a 19. kérdést és a 25. kérdést.

3. A gyógyszerek, az orvostechikai eszközök, a fertőtlenítőszeres és a védőeszközök „gazdasági erőforrásnak” minősülhetnek-e?

Igen. A Szíriáról szóló rendeletben szereplő fogalommeghatározás szerint gazdasági erőforrásnak tekintendők azon „*materiális vagy immateriális, ingó vagy ingatlan eszközök, amelyek nem minősülnek pénzeszközöknek, de felhasználhatóak pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások megszerzésére*”⁴⁵. A gyógyszerek, orvostechikai eszközök és fertőtlenítőszeres tételeinek jegyzékbe vett személy részére történő rendelkezésre bocsátása lehetővé teszi az érintett személy számára például az áruk eladását és így pénzeszközök megszerzését, vagyis gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személy részére vagy javára történő rendelkezésre bocsátásának minősül. Ilyen eset állhat elő, ha az orvostechikai eszközöket a szíriai közigazgatáson belüli, jegyzékbe vett személy vagy egészségügyi létesítményeket működtető, jegyzékbe vett személyek rendelkezésére bocsátják. A gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy számára vagy javára történő rendelkezésre bocsátásához – eltérő mentesség hiányában – az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélye szükséges.

A fent említett áruk egyes elkülönített egységeinek a jegyzékbe vett személy számára saját használatra vagy védelemére történő rendelkezésre bocsátása azonban nem minősül gazdasági erőforrások rendelkezésére bocsátásának (lásd analógia útján a Szíriával kapcsolatos gyakran ismétlődő kérdések 6. kérdését).

---

⁴⁵ A Szíriáról szóló rendelet 1. cikkének f) pontja.

4. Az orvosi segítségnyújtás jelentheti-e a „gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását” a jegyzékbe vett személyek részére?

Elvben a Covid19 által megfertőzött vagy vélhetően megfertőzött személyek orvosi ellátása önmagában nem tekinthető valódi gazdasági értéknek, illetve pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra cserélhetőnek. Következésképpen nem minősül gazdasági erőforrásnak, így a jegyzékbe vett személy részére nyújtott ilyen orvosi segítség nem sérti a Szíriáról szóló rendeletet.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az orvosi segítségnyújtásban, és abból gazdasági haszonra tesz szert, például azért, hogy a kedvezményezetteknek díjat számít fel a nyújtott szolgáltatásért, vagy az orvosi segítségnyújtás keretében a saját hasznára bármiféle gazdasági erőforrásra tesz szert, lásd a 2. kérdést.

5. A humanitárius szereplők nyújthatnak-e finanszírozást a szíriai helyi szervezeteknek a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtás szállítását előkészítő láncban, lásd a 2. és a 4. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 20. kérdést is.

II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK

6. A szíriai szankciók lehetővé teszik-e lélegeztetőgépek vagy rásegítéssel lélegeztetőgépek gyógyászati célokból (mesterséges lélegeztetés) történő exportját?

Igen. A gyógyászati célú lélegeztetőgépek elvben nem tartoznak a Szíriáról szóló rendeletben foglalt exportkorlátozások hatálya alá.

A rásegítéssel lélegeztetőgépek tekintetében szükség lehet az exportálandó konkrét termék műszaki jellemzőinek eseti értékelésére annak biztosítása érdekében, hogy azt csak gyógyászati célokra lehessen felhasználni, a katonai tevékenységeket vagy belső elnyomást kizárva. Ez azért van így, mert az utóbbi esetben a rásegítéssel lélegeztetőgépek a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet értelmében előzetes nemzeti illetékes hatósági engedély tárgyát képezhetik, amint azt a Szíriáról szóló rendelet is említi⁴⁶.

---

⁴⁶ A Tanács 428/2009/EK rendelete (2009. május 5.) a kettős felhasználású termékek kivételére, transzferjére, bróker-tevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról. Lásd különösen a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet mellékletének 1A004.a. tételét, amelyre a 2013. július 22-i 697/2013/EU tanácsi rendelet (HL L 198., 2013.7.23., 28. o.) 1. cikkével módosított, Szíriáról szóló rendelet 2d. cikke hivatkozik.

A műszaki leírások tekintetében a humanitárius szereplőknek információt kell kérniük a gyártótól arról, hogy a termék nem tartozik-e a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet hatálya alá.

Kétség esetén fel kell venni a kapcsolatot az érintett illetékes nemzeti hatósággal.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést.

7. A Szíriáról szóló rendelet lehetővé teszi-e a Covid19-világjárvány leküzdésére szolgáló, a lélegeztetőgépektől vagy rásegítéses légzőkészüléktől eltérő orvostechnikai eszközök, köztük oxigéntartályok rendelkezésre bocsátását?

Igen. A szíriai rendelet elvben nem tiltja az orvostechnikai eszközök értékesítését, szállítását, átadását vagy Szíriába történő kivitelét, finanszírozását vagy használatát.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor jegyzékbe vett személy a humanitárius segítségnyújtásból gazdasági erőforrásokhoz juthat, lásd a 2. kérdést.

8. A Szíriáról szóló rendelet lehetővé teszi-e a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek, fertőtlenítőszer, mosó- és tisztítószer vagy vegyi anyagok rendelkezésre bocsátását?

Igen. A Szíriáról szóló rendeletben meghatározott uniós korlátozó intézkedések elvben nem tiltják meg a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek, szappanok, fertőtlenítőszer (biocidok), mosó- és tisztítószer vagy orvosi felhasználású vegyi anyagok értékesítését, szállítását, átadását vagy kivitelét, finanszírozását vagy felhasználását.

Mindazonáltal a fertőtlenítésre vagy tisztításra használt egyes vegyi anyagok értékesítése, szállítása, átadása vagy Szíriába történő kivitele, finanszírozása vagy felhasználása az illetékes nemzeti hatóság által a 2b. cikk alapján megadott előzetes engedély függvénye, mivel azok belső elnyomásra is felhasználhatók, ideértve a vegyi támadások végrehajtását is. Ez a helyzet áll fenn többek között az etanol, az izopropanol és a nátrium-hipoklorit esetében⁴⁷.

Az etanol, az izopropanol és a nátrium-hipoklorit önmagukban vagy meghatározott, magas koncentrációjú keverékekben (a továbbiakban: korlátozott koncentrációk) történő

---

⁴⁷ Az etanol olyan hatóanyag, amelyet számos fertőtlenítőszerhez használnak (a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti 1. terméktípusba tartozik). Az izopropanolt a közelmúltban kezdték az etanol alternatívájaként használni, ez utóbbi hiánya miatt. A nátrium-hipokloritot biocidként használják mosó- és tisztítószerekben, gyakori összetevője a folyékony fehérítőszernek. A IX. melléklet A1.004. bejegyzésében felsorolt etanol, izopropanol és nátrium-hipoklorit értékesítésére, szállítására, átadására vagy kivitelére a Szíriáról szóló rendelet 2b. cikke szerinti engedélyezési követelmények vonatkoznak. Az etanolt a dialkil-alkil-foszfónátok és a vízmentes etanol előállításánál alkalmazzák, amelyek kémiai reakciók során oldószerként használhatók vegyi fegyverek (köztük a szarin) prekursorainak előállításához. A nátrium-hipoklorit oldatai felhasználhatók klórgáz extrahálására.

értékesítése, szállítása, átadása vagy kivitele esetében engedélyre van szükség⁴⁸. Az ilyen engedély megszerzéséhez a humanitárius szereplőknek bizonyítaniuk kell, hogy ezeket az anyagokat a világjárvány elleni küzdelem keretében humanitárius segítségre, és nem más célokra fogják felhasználni⁴⁹. A humanitárius szereplők iránymutatást kérhetnek az illetékes nemzeti hatóságtól az engedély iránti kérelem alátámasztásához szükséges információkkal kapcsolatban.

A végtermékek formájában megjelenő fertőtlenítőszeres, kézfertőtlenítők, valamint mosó- vagy tisztítószeres már maguk is keverékek. Ezek a végtermékek azonban általában a korlátozott koncentrációknál alacsonyabb etanol-, izopropanol- és nátrium-hipoklorit-koncentrációt igényelnek⁵⁰. Ezért ebben az esetben nincs szükség eltérésre. Ezért e termékekkel szabadon lehet kereskedni, és azokat humanitárius segítségnyújtás keretében rendelkezésre lehet bocsátani.

Nincs szükség előzetes engedélyre abban a kevésbé valószínű esetben sem, amikor az említett végtermékek a korlátozott koncentrációval megegyező vagy azt meghaladó koncentrációban tartalmaznak etanolt, izopropanolt és nátrium-hipokloritot, feltéve, hogy a humanitárius szereplő garantálni tudja az alábbi feltételek egyikének teljesülését:

1. az etanol, az izopropanol és a nátrium-hipoklorit gyakorlatilag nem távolítható el a termékből, vagy nem használható fel más célra (az ellenőrzés alá tartozó vegyi anyagok eltávolítása/más célra való felhasználása nem kivitelezhető)⁵¹; vagy
2. az etanol és a nátrium-hipoklorit esetében a végtermékek kiskereskedelmi csomagolásban kiszerelt személyes használatra szánt, vagy önálló használatra csomagolt fogyasztási cikkek⁵².

Az áruk műszaki leírásaira vonatkozóan a humanitárius szereplőknek információt kell kérniük a gyártótól, és adott esetben nyilatkozatot kell kérniük arról, hogy a termék nem tartozik a Szíriáról szóló rendelet releváns korlátozásának hatálya alá⁵³. Kétség esetén a humanitárius szereplőknek kapcsolatba kell lépniük az illetékes nemzeti hatósággal.

---

⁴⁸ A korlátozás a legalább 90 %-os (etanol, nátrium-hipoklorit) vagy legalább 95 %-os (izopropanol) koncentrációjú keverékekre vonatkozik.

⁴⁹ A 2b. cikk (2) bekezdése szerint a nemzeti illetékes hatóság nem adja meg az engedélyt, ha megalapozott indokok alapján megállapítható, hogy a szóban forgó anyagok értékesítése, szállítása, átadása vagy kivitele a belső elnyomás célját vagy a belső elnyomás céljára felhasználható termékek gyártását és karbantartását szolgálja vagy szolgálhatja.

⁵⁰ A fertőtlenítőszeresekben és a mosó- és tisztítószeresekben az etanol és az izopropanol koncentrációja általában 75 %. A fehérítőszeresek 10 % alatti – jellemzően mintegy 5 %-os – koncentrációban tartalmaznak nátrium-hipokloritot.

⁵¹ Lásd a IX. melléklethez fűzött, a 36/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2012. június 15-i 509/2012/EU tanácsi rendelet (HL L 156., 2012.6.16., 10. o.) 3. cikke által módosított általános megjegyzést.

⁵² Lásd a Szíriáról szóló rendeletnek a 2013. július 22-i 697/2013/EU tanácsi rendelet (HL L 198., 2013.7.23., 28. o.) 1. cikke a) pontjának 11. alpontjával módosított IX. mellékletét. E cikk szerint ez a feltétel nem vonatkozik az izopropanolt tartalmazó fogyasztási cikkekre.

⁵³ Lásd különösen a Szíriáról szóló rendelet IX. mellékletének A1.004. tételét.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést.

9. A Szíriáról szóló rendelet alapján megengedett-e Covid19-tesztkészletek (valós idejű PCR-tesztkészletek) szállítása?

Igen. A Szíriáról szóló rendeletbe foglalt uniós korlátozó intézkedések nem tiltják Covid19-tesztkészletek, például valós idejű PCR-tesztkészletek (a továbbiakban: valós idejű reverz transzkripció polimeráz láncreakciós tesztek) értékesítését, szállítását, átadását vagy exportját, finanszírozását vagy felhasználását. A Szíriáról szóló rendeletben foglalt kereskedelmi korlátozások a valós idejű reverz transzkripció polimeráz láncreakciós tesztekhez általánosan használt reagensekre sem vonatkoznak. Ha a humanitárius szereplő okkal feltételezi, hogy a valós idejű reverz transzkripció polimeráz láncreakciós tesztekhez biztosított reagensek eltérnek az általánosan használt reagensektől, megerősítést kell kérnie a gyártótól arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó reagensek nem tartoznak a Szíriáról szóló rendeletben foglalt exportkorlátozások hatálya alá. Ha további iránymutatásra van szükség, fel kell venni a kapcsolatot az illetékes nemzeti hatósággal.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segély részeként Covid19-tesztkészlet (valós idejű reverz transzkripció polimeráz láncreakciós tesztek) szállítását előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést.

10. A Szíriáról szóló rendelet alapján megengedett-e a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez szükséges egyéni védőeszközök szállítása?

Igen. A Szíriáról szóló rendelet elvben nem tiltja a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez szükséges egyéni védőeszközök értékesítését, szállítását, átadását vagy exportját, finanszírozását vagy felhasználását.

A Covid19-világjárvány elleni küzdelem keretében egyéni védőeszközként használt egyes termékek, például maszkok, kesztyűk és védőcipők átalakíthatók biológiai anyagokkal szembeni védelem céljából történő katonai felhasználásra. Ezen egyéni védőeszköz értékesítéséhez, szállításához, átadásához vagy exportjához, finanszírozásához vagy felhasználásához az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélyre van szükség⁵⁴.

A humanitárius szereplőknek biztosítaniuk kell, hogy a világjárvány elleni küzdelemben történő értékesítésre, szállításra, átadásra vagy exportra, finanszírozásra vagy felhasználásra szánt egyéni védőeszközt ne alakítsák át háborús helyzetekben történő felhasználásra. Bizonytalanság esetén a humanitárius szereplőknek a gyártótól kell kérniük a szükséges pontosítást. Amennyiben ennek ellenére engedélyre van szükség, mivel az egyéni védőeszközt a polgári környezetben való használat mellett háborús helyzetekben történő felhasználásra is átalakították, az exportot intéző humanitárius

---

⁵⁴ Lásd különösen a Szíriáról szóló rendelet IA. melléklete 1. része A. táblázatának I.B.1A004. tételét. Ez a tétel többek között a kifejezetten a katonai felhasználásra átalakított biológiai anyagokkal szembeni védelemre tervezett vagy módosított védőruhákra, kesztyűkre és cipőkre vonatkozik.

szereplőnek bizonyítania kell a nemzeti illetékes hatóság felé, hogy az áru humanitárius célt szolgál⁵⁵.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést.

III. EGYÉB KORLÁTOZÁSOK

11. Nyithatnak-e új bankszámlát az uniós bankok egy szíriai hitelintézetnél vagy pénzügyintézetnél a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló humanitárius segítségnyújtás támogatása céljából?

Igen, kifejezetten erre vonatkozó eltérés iránti kérelem esetén.

A Szíriáról szóló rendelet 25a. cikk úgy rendelkezik, hogy meghatározott feltételek mellett a bankok eltérést kérhetnek az illetékes tagállami hatóságoktól ahhoz, hogy a szíriai polgári lakosságnak történő segítségnyújtás céljából bankszámlát nyissanak valamely szíriai hitelintézetnél vagy pénzügyi intézménynél. Lásd még a Szíriával kapcsolatos gyakran ismétlődő kérdések között szereplő 23. és 24. kérdést.

12. Utazhatnak-e uniós polgárok Szíriába, hogy orvosi segítséget nyújtsanak a Covid19-világjárvány leküzdéséhez?

Igen. A Szíriáról szóló rendeletben elvben semmi nem tiltja sem a Szíriába való utazást vagy az országban történő orvosi segítségnyújtást.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd a 2. kérdést.

13. A humanitárius szereplők vásárolhatnak-e Szíriában üzemanyagot a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló orvostechnikai eszköz Szíriába vagy Szírián belül történő szállítása céljából?

Igen, a Szíriáról szóló rendelet 6a. cikke alapján.

Ha a humanitárius szereplők a szíriai humanitárius segítségnyújtás céljából az Unió vagy valamely tagállam részéről közpénzekben részesülnek, a 6a. cikk (1) bekezdése alapján az e segély nyújtásához szükséges üzemanyag megvásárlásához nincs szükség az illetékes nemzeti hatóságok előzetes engedélyére. Abban az esetben, ha az üzemanyagért fizetett összeg egy jegyzékbe vett személyhez kerül, a rendelet 16a. cikkének (1) bekezdése szerint a kifizetés engedély nélkül teljesíthető.

Ha a humanitárius szereplők nem részesülnek közpénzekben az Unió vagy valamely tagállam részéről szíriai humanitárius segítségnyújtás céljából, a rendelet 16a. cikkének (2) bekezdése értelmében az üzemanyag megvásárlásához az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélye szükséges. Abban az esetben, ha az üzemanyagért fizetett összeg egy jegyzékbe vett személyhez kerül, a rendelet 16a. cikkének (2) bekezdése értelmében engedélyre van szükség (lásd még a Szíriával kapcsolatos gyakran ismétlődő kérdések között szereplő 18. kérdést). Az utóbbi esetben az illetékes nemzeti hatósággal való

---

⁵⁵ A Szíriáról szóló rendelet 2a. cikkének (2) bekezdése.

kapcsolatfelvételnél a humanitárius szereplőknek pontosítaniuk kell, hogy különböző alkalmakkor kell-e kőolajterméket vásárolniuk (pl. benzinkutaknál történő kisebb vásárlások), vagy egyszeri vásárlást terveznek (pl. a teherautó üzemanyaggal való feltöltése a Szíriából való távozás előtt). Bár általános mentességek nem megengedettek, a Szíriáról szóló rendelet 6a. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy az illetékes nemzeti hatóságok az azonos ismétlődő műveletek esetében általános eltéréseket biztosítsanak.

Lásd a közös kérelmekre vonatkozó 18. kérdést és az általános eltérésekre vonatkozó 19. kérdést.

Lásd még a Szíriával kapcsolatos gyakran ismétlődő kérdések között szereplő 16–18. kérdést.

14. Ha a gyógyászati eszközöknek a Covid19-világjárvány elleni küzdelem keretében Szíriába történő importja adó- vagy importvám köteles, a humanitárius szereplők megfizethetik-e azokat a szíriai kormánynak?

Igen, ha kizárólag így lehet humanitárius támogatást nyújtani a szíriai polgári lakosságnak a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben.

Ha a fizetés egy jegyzékbe vett személy részére, vagy közvetve annak javára történik, ami ebben az esetben rendkívül valószínű, az illetékes nemzeti hatóság által engedélyezett eltérésre lehet szükség. Lásd még a 2. kérdést.

15. A humanitárius szereplők evakuálhatják-e a Covid19-világjárvány által érintett személyeket Szíria más területeire vagy az országon kívülre?

Igen.

Ha a fellépés például üzemanyag vásárlásával vagy üzemanyagoknak egy jegyzékbe vett személy rendelkezésére bocsátásával jár⁵⁶, eltérésre lehet szükség. Lásd a 13. kérdést.

Említést érdemel, hogy a Szíriáról szóló rendelet 7a. cikke és 5. cikkének b) pontjával összhangban a jegyzékbe vett szíriai légitársaság számára be lehet szerezni sugárhajtómű-üzemanyagot a világjárvány által érintett lakosság evakuálása céljából.

16. Finanszírozhatnak-e a humanitárius szereplők ideiglenes kórházakat, higiéniai műveleteket vagy ideiglenes infrastruktúrákat, vagy részt vehetnek-e azok kiépítésében a Covid19-világjárvány leküzdése céljából?

Igen. Lásd még az 1. kérdést.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az építésben és/vagy gazdasági előnyhöz jut abból, lásd a 2. kérdést. Ez például akkor fordulhat elő, ha a jegyzékbe vett személy díjat számít fel az ideiglenes infrastruktúrához való hozzáférésért, vagy a Covid19-világjárvány okozta válsághelyzet megszűnését követően megtartja annak tulajdonjogát.

---

⁵⁶ Példaként lásd a II. melléklet B. részének 50. tételét (Syrian Arab Airlines).

17. Nyújthatnak-e humanitárius segítséget a humanitárius szereplők, ha a segítségnyújtás kizárólag jegyzékbe vett személyek révén történhet?

A humanitárius szereplőknek élniük kell a Szíriáról szóló rendelet szerinti meglévő kivételekkel. Amennyiben azonban nem áll rendelkezésre más lehetőség, a nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós korlátozó intézkedések nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást. Ez ugyanakkor nem valószínű, tekintve, hogy a szíriai szankciók széles körű eltérést biztosítanak a humanitárius tevékenységek számára, amennyiben szigorúan betartják a jelenlegi iránymutatásokat.

IV. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

18. Elfogadhatók-e a közös kérelmek, például több humanitárius szereplő által benyújtott egyetlen kérelem vagy egyetlen, egyidejűleg több illetékes nemzeti hatósághoz benyújtott kérelem?

A hatékonyság érdekében, amennyiben a Covid19-világjárvány leküzdésére irányuló humanitárius projekthez több eltérés iránti kérelmet kell **benyújtani akár egy, akár több illetékes nemzeti hatósághoz**, lehetővé kell tenni, hogy egyetlen kérelmet nyújtsanak be valamennyi érintett illetékes nemzeti hatósághoz.

Hasonlóképpen, ha egy humanitárius projekthez **több humanitárius szereplőnek kell** eltérés iránti **kérelmet benyújtania**, lehetővé kell tenni közös kérelem benyújtását. A humanitárius projektben részt vevő donoroknak, nemzetközi szervezeteknek és nem kormányzati szervezeteknek együtt kell működniük, hogy az illetékes nemzeti hatóságok által az engedély megadásához előírt bizonyítékok beszerzése érdekében információt cseréljenek egymással.

A jelenlegi kivételes körülmények között **a Bizottság felkéri az illetékes nemzeti hatóságokat, hogy hozzanak létre kapcsolattartó pontot a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez kapcsolódó, humanitárius célú eltérések tekintetében**. Tekintettel a helyzet sürgősségére, az illetékes nemzeti hatóságoknak együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy kellő időben és következetesen válaszoljanak az ilyen kérelmekre. A Bizottság készen áll arra, hogy támogassa az illetékes nemzeti hatóságok erőfeszítéseit.

19. Kiadhatnak-e az illetékes nemzeti hatóságok általános engedélyeket, vagy a humanitárius szereplőknek minden egyes tevékenységhez engedélyt kell kérniük?

Az illetékes nemzeti hatóságok korlátozott számú okból engedélyezhetnek eltéréseket az uniós szankcióktól, és az illetékes nemzeti hatóságnak minden egyes esetben ellenőriznie kell ezeket az okokat.

A Szíriáról szóló rendelet az alábbi két esetben kifejezetten lehetővé teszi, hogy az illetékes nemzeti hatóság általános engedélyeket adjon ki („*az általa megfelelőnek ítélt általános és különös feltételek mellett*”): a 16a. cikk (2) bekezdése alapján a humanitárius tevékenységekkel kapcsolatosan bizonyos pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére bocsátása céljából, valamint a 6a. cikk (2) bekezdése alapján azonos tevékenységek érdekében kőolajtermékeknek Szíriában történő vásárlása céljából.

Az érintett illetékes nemzeti hatóság feladata annak eldöntése, hogy az előzetesen ismert feltételek mellett végzett azonos ismétlődő tevékenységek/ügyletek esetén minden tevékenységre/ügyletre kiterjedő egységes engedélyt kíván kiadni, vagy inkább egyenként kívánja engedélyezni azokat. A Bizottság arra ösztönzi az illetékes nemzeti hatóságokat, mérlegeljék, hogy a jelenlegi kivételes körülmények között az egységes engedély megkönnyítené-e a Covid19-világjárvány által érintett személyeknek történő humanitárius segítségnyújtást. Az engedély kiadásakor az illetékes nemzeti hatóságok dönthetnek úgy, hogy feltételeket szabnak meg annak érdekében, hogy a kivételek ne vezessenek a szankciók céljának megghiúsításához vagy megkerüléséhez.

20. Miként szavatolhatják a humanitárius szereplők, hogy a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából történő segítségnyújtás során nem bocsátanak pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére?

A Szíriáról szóló rendelet II. és IIa. melléklete tartalmazza az uniós korlátozó intézkedések alapján jegyzékbe vett személyek és szervezetek jegyzékeit. Ezek a jegyzékek megtekinthetők az EU szankciótérképén⁵⁷ és a pénzügyi szankciók adatbázisában⁵⁸, amelyek közül mindkettő szabadon hozzáférhető a humanitárius szereplők számára. E jegyzékeket rendszeresen frissítik.

A humanitárius szereplőknek az előírt ellenőrzésekkel biztosítaniuk kell, hogy a humanitárius segítség nyújtásában ne vehessen részt uniós korlátozó intézkedés alapján jegyzékbe vett partner. A Covid19 szíriai terjedése elleni küzdelemhez történő segítségnyújtás keretében kiemelt figyelmet kell fordítani a magán- és állami egészségügyi ágazathoz, valamint a logisztikai ágazathoz kapcsolódó, jegyzékbe vett személyekre és szervezetekre. A humanitárius szereplőknek arról is gondoskodniuk kell, hogy a jegyzékbe vett személyek ne téríthessék el a pénzeszközöket és a gazdasági erőforrásokat, köztük az orvostechikai eszközöket. Ehhez el kell fogadni a szükséges óvintézkedéseket és ellenőrzéseket, hogy az említett személyek (pl. a szíriai fegyveres erők jegyzékbe vett tagjai) ne szerezhessék meg ezeket a pénzeszközöket és gazdasági erőforrásokat.

A humanitárius szereplőknek – különösen a külső partnerekhez és alvállalkozókhoz legközelebb állóknak – az észszerűen elvárható legnagyobb mértékben tájékozódniuk kell, és – lehetőleg szerződéses úton – fel kell hívniuk partnereik figyelmét arra, hogy a szóban forgó pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások nem bocsáthatók jegyzékbe vett személyek rendelkezésére vagy nem fordíthatók azok javára. A Hawala és más informális pénzáttalási mechanizmusok szintén e tilalom hatálya alá tartoznak.

A Szíriáról szóló rendelet 28. cikke értelmében az uniós korlátozó intézkedések megsértése semmilyen felelősséget nem ró a jogsértőre, amennyiben nem tudott arról, és nem volt észszerű oka arra gyanakodni, hogy tevékenységével a szóban forgó tilalmakat megszegi. Ennek szellemében az uniós korlátozó intézkedések nem vezethetnek a szabályoknak való megfelelés terén fellépő túlhatáshoz. Mindenekelőtt nem

---

⁵⁷ <https://www.sanctionsmap.eu/>.

⁵⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>.

értelmezhető úgy, hogy a humanitárius szereplőknek irreális erőfeszítéseket kell tenniük a bizonyítékok összegyűjtése vagy negatív tény bizonyítása érdekében.

Ha egy jegyzékbe vett személy esetlegesen érintett egy humanitárius ügyletben, ez nem jelenti automatikusan azt, hogy az ügylettől el kell állni. A Szíriáról szóló rendelet számos fontos kivételt tartalmaz, amelyek lehetővé teszik az ilyen ügyletek lebonyolítását, bizonyos esetekben az illetékes nemzeti hatóság előzetes jóváhagyása mellett. Lásd még az I. szakaszt, és különösen a 2., 4. és 5., valamint a 25. kérdést.

Kétség esetén a humanitárius szereplőknek az érintett illetékes nemzeti hatósághoz kell fordulniuk, hogy megtudják, eljárásaik tiszteletben tartják-e a szíriai szankciók kijátszásellenes rendelkezését. Az illetékes nemzeti hatóságoknak ebben a tekintetben időszerű és egyértelmű iránymutatást kell nyújtaniuk a humanitárius szereplők számára.

21. Hogyan igényelhetnek eltérést a humanitárius szereplők egy korlátozás alá tartozó fellépés/ügylet végrehajtása érdekében, ha a cél a Covid19-világjárvány által érintett személyeknek történő segítségnyújtás?

A humanitárius segítségnyújtásban részt vevő bármely humanitárius szereplő igényelhet eltérést. Általában a végrehajtó partnerek a legalkalmasabbak a szükséges információk összegyűjtésére. Minden egyéb szereplőnek – beleértve a donorokat és a bankokat – együtt kell működnie a kérelmezővel az ilyen információk gyűjtésének és megosztásának megkönnyítése érdekében.

A humanitáriusszereplőknek ahhoz az illetékes nemzeti hatósághoz kell fordulniuk, amelyikhez a Szíriáról szóló rendelet III. mellékletében foglaltak szerint a legszorosabb kapcsolat fűzi őket. Iránymutatást kell kérniük az illetékes nemzeti hatóságtól az érintett eltérések engedélyezéséhez szükséges dokumentumok azonosításához.

Lásd a közös kérelmekre vonatkozó 18. kérdést.

22. Hogyan kaphatnak gyorsított eltérést a humanitárius szereplők, ha a helyszínen kialakult helyzet úgy kívánja?

A sürgős eltérést igénylő humanitárius szereplőknek egyértelműen fel kell hívniuk a figyelmet a sürgösségre, és el kell magyarázniuk a kérelmüket megalapozó okokat. Minél teljesebb a kérelem, az illetékes nemzeti hatóságok annál könnyebben és gyorsabban tudják azt feldolgozni. A kérelem illetékes nemzeti hatóságok általi felülvizsgálatának megkönnyítése érdekében a donorok támogató nyilatkozatai, más hatóságok megerősítő levelei és egyéb dokumentumokat csatolhatók a beadványhoz. A humanitárius szereplőknek a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre irányuló humanitárius projekt megkezdése előtt be kell szerezniük a vonatkozó engedélyt.

Az eljárás gyorsítása érdekében a humanitárius szereplőknek már a kérelem benyújtása előtt kapcsolatba kell lépniük az illetékes nemzeti hatósággal, és iránymutatást kell kérniük attól.

Ahhoz, hogy az EU-n belüli humanitárius szereplők folytatni tudják a tevékenységüket, rendkívül fontos hogy az egész EU-ban egységes iránymutatást nyújtsanak. A Bizottság készen áll arra, hogy támogassa az illetékes nemzeti hatóságok erőfeszítéseit, és létrehozson egy egységes platformot az illetékes nemzeti hatóságok által kiadott iránymutatások közzétételére.

23. A humanitárius szereplők kötelesek-e betartani a nemzetközi terrorizmussal és vegyi fegyverekkel kapcsolatos uniós szankciókat a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre irányuló szíriai segítségnyújtáskor?

Igen.

A nemzetközi terrorizmussal és vegyi fegyverekkel kapcsolatos uniós szankciók egyes olyan személyekre irányulnak, akik esetleg Szíriában tevékenykednek. Ha ezek a személyek érintettek egy ügyletben, alkalmazni kell a nemzetközi terrorizmussal és vegyi fegyverekkel kapcsolatos uniós szankciókba foglalt egyedi korlátozásokat. Ilyen esetben további konkrét iránymutatást kell kérni az érintett illetékes nemzeti hatóságtól.

24. Mi a különbség a mentességek és eltérések között (együttesen: „kivételek”)?

A mentességek azt jelentik, hogy a korlátozás nem alkalmazandó, ha a fellépés célja humanitárius segítségnyújtás. A humanitárius szereplők haladéktalanul végrehajthatják a szóban forgó fellépést. Ugyanakkor képesnek kell lenniük annak bizonyítására, hogy a fellépést konkrét humanitárius célból hajtották végre.

Az eltérések azt jelentik, hogy a korlátozás alá tartozó (tiltott) intézkedés csak azt követően hajtható végre, hogy a nemzeti illetékes hatóság engedélyt adott arra, amennyiben a cél humanitárius segítségnyújtás⁵⁹.

25. Ellenőrizniük kell-e a humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtás végső kedvezményezettjeit?

Nem. A nemzetközi humanitárius jog, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 214. cikkének (2) bekezdése, valamint az emberségesség, a pártatlanság, a függetlenség és a semlegesség humanitárius elvei szerint a humanitárius segítséget megkülönböztetés nélkül kell nyújtani. A humanitárius szereplőknek ezen elvek alapján kell meghatározniuk a rászorulóknak minősülő személyeket. Az említett meghatározást követően nincs szükség a végső kedvezményezettek ellenőrzésére.

---

⁵⁹ A mentességek megfogalmazása általában a következő: „A(z) ...cikkben (foglalt tilalmak)... nem alkalmazandók a(z)...”. Az eltérések megfogalmazása általában a következő: „A ... cikktől (tilalmaktól) eltérve, az illetékes hatóságok az általuk megfelelőnek ítélt feltételekkel engedélyezhetik ...”.

VENEZUELA

JOGI HIVATKOZÁSOK ÉS IRÁNYMUTATÁS

- A Tanács (EU) 2017/2063 rendelete (2017. november 13.) a venezuelai helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről⁶⁰ (a továbbiakban: a Venezueláról szóló rendelet).

Az (EU) 2017/2063 tanácsi rendeletben meghatározott, Venezuela elleni uniós szankciók kivetésére azért került sor, mert Venezuelában folyamatosan romlott a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok helyzete. Az uniós korlátozó intézkedések célja egy olyan hiteles és érdemi folyamat előmozdítása, mellyel elérhető a békés, tárgyalásos megoldás. Az intézkedések vissza is fordíthatók az országbeli helyzet alakulásának függvényében, így mindenekelőtt abban az esetben, ha olyan, hiteles és érdemi tárgyalásokra kerül sor, amelyek eredményeként inkluzív, méltányos és hiteles jogalkotási és választási feltételeket vezetnek be, tiszteletben tartják a demokratikus intézményeket, és valamennyi politikai foglyot szabadon bocsátják.

A Venezueláról szóló rendeletben meghatározott szankciók magukban foglalják többek között a belső elnyomásra felhasználható eszközökre vonatkozó embargót, a vagyoni eszközök befagyasztását, és megtiltják a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását azon személyek, szervezetek és szervek – valamint a velük kapcsolatban álló személyek – részére vagy javára, akik súlyos emberi jogi jogsértésekért felelősek, valamint veszélyeztetik a demokráciát és a jogállamiságot Venezuelában. Tekintettel arra, hogy a venezuelai helyzet továbbra is súlyos, a Venezueláról szóló rendelet alapján jelenleg 36 személy szerepel jegyzékben⁶¹.

A Venezueláról szóló rendeletben meghatározott szankciók nem érintik a lakosságnak biztosított gyógyszereket, orvostechnikai eszközöket és orvosi segítségnyújtást. Ebből kifolyólag az orvostechnikai eszközök – beleértve az oxigént, a légzőmaszkokat, az egyéni védőeszközöket és a lélegeztetőgépeket –, valamint a Covid19-világjárvány leküzdéséhez szükséges gyógyszerek és egyéb gyógyászati cikkek nem tartoznak a venezuelai exportra, szállításra, finanszírozásra vagy felhasználásra vonatkozó közvetlen korlátozások hatálya alá (lásd a II. szakaszt). Emellett a Venezueláról szóló rendeletben meghatározott korlátozó intézkedések fókuszáltak, egyértelmű célokat tűznek ki és olyan konkrét személyekre irányulnak, akik jellemzően a fegyveres erőkhöz, a biztonsági szolgálatokhoz, a kormányhoz vagy az igazságügyi rendszerhez tartoznak. Ezért nagyon valószínűtlen, hogy az uniós korlátozó intézkedések akadályoznák Venezuelában a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez nyújtott humanitárius segítséget.

Mindazonáltal bizonyos konkrét és nagyon korlátozott számú esetben a humanitárius szereplők számára szükséges termékek kivitelére, szállítására vagy finanszírozására közvetett hatást gyakorolhat egyes olyan, uniós szankciók hatálya alá tartozó személyek, szervezetek és szervek (a továbbiakban: jegyzékbe vett személyek) pénzeszközeinek

---

⁶⁰ HL L 295., 2017.11.14., 21. o.

⁶¹ Lásd a Venezueláról szóló rendelet IV. és V. mellékletét.

vagy gazdasági erőforrásainak befagyasztása, akik esetleg érintettek lehetnek az adott ügyletekben.

Általános szabályként a Venezuelával szembeni uniós szankciók nem engedik meg pénzeszközöknek és gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére bocsátását, bár előfordulnak eltérések (lásd az I. szakaszt). Amennyiben nem áll rendelkezésre más lehetőség, a nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós szankciók nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást. Ennek az elvnek az alkalmazására azonban valószínűleg nem kerül sor ebben az esetben, tekintve a Venezueláról szóló rendeletben foglalt korlátozó intézkedések célzott jellegét, valamint a jegyzékbe vételek típusát és korlátozott számát.

Az orvostechikai eszközök biztosításához szükséges kiegészítő tevékenységek (pl. az ilyen eszközök szállítása, valutaváltás és tárolás) is engedélyezettek. Bár kicsi az esélye annak, hogy az ilyen tevékenységek konkrét korlátozás alá tartoznak, a humanitárius szereplőknek ezt alaposan ellenőrizniük kell ebben az útmutatóban, mielőtt ilyen tevékenységeket végeznének, sőt, szükség esetén iránymutatást kell kérniük az érintett illetékes nemzeti hatóságtól.

I. PÉNZESZKÖZÖK ÉS GAZDASÁGI ERŐFORRÁSOK JEGYZÉKBE VETT SZEMÉLYEK RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSÁNAK TILALMA⁶²

1. A humanitárius szereplők fenntarthatnak-e kapcsolatot a jegyzékbe vett személyekkel, ha erre a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a venezuelai polgári lakosságnak nyújtott humanitárius segítségnyújtás biztosításához szükség van?

Igen. A humanitárius szereplők kapcsolatot tarthatnak fenn a jegyzékbe vett személyekkel, amennyiben erre a humanitárius segítségnyújtás biztonságos és hatékony biztosításához szükség van.

Ezért ha egy jegyzékbe vett személy esetlegesen beavatkozik egy humanitárius ügyletbe, ez nem jelenti automatikusan azt, hogy az ügylettől el kell állni. Amennyiben nem kerül sor pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy rendelkezésére bocsátására, a Venezueláról szóló rendelet nem tiltja az ezen személlyel való kapcsolattartást.

2. Miként szavatolhatják a humanitárius szereplők, hogy a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából történő segítségnyújtás során nem bocsátanak pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat a jegyzékbe vett személyek, szervezetek és szervek rendelkezésére?

---

⁶² A Venezueláról szóló rendelet IV. és V. melléklete tartalmazza az uniós szankciók alapján jegyzékbe vett személyek és szervezetek jegyzékeit. Ezek a jegyzékek megtekinthetők az EU szankciótérképén (<https://www.sanctionsmap.eu>) és a pénzügyi szankciók adatbázisában (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), amelyek közül mindkettő szabadon hozzáférhető a humanitárius szereplők számára. E jegyzékeket rendszeresen frissítik. Az uniós jog hivatalos forrása az Európai Unió Hivatalos Lapja, amely kollízió esetén elsőbbséget élvez.

A humanitárius szereplőknek az előírt ellenőrzésekkel biztosítaniuk kell, hogy a humanitárius segítség nyújtásában ne vehessen részt uniós szankciók alapján jegyzékbe vett partner. A Covid19 venezuelai terjedése elleni küzdelemben történő segítségnyújtás során nagy figyelmet kell fordítani különösen azokra a jegyzékbe vett személyekre, akik a fegyveres erőknél (Bolivári Nemzeti Gárda és Bolivári Nemzeti Hadsereg) kritikus fontosságú pozíciót töltenek be, valamint a venezuelai kormánynak a gazdaságban vagy az iparban tevékenykedő azon tagjaira, akik bekapcsolódhatnak a humanitárius műveletekbe. A humanitárius szereplőknek arról is gondoskodniuk kell, hogy a jegyzékbe vett személyek ne téríthessék el a pénzeszközöket és a gazdasági erőforrásokat, köztük az orvostechikai eszközöket. Ehhez el kell fogadni a szükséges óvintézkedéseket és ellenőrzéseket, hogy ezen személyek ne szerezhessék meg ezeket a pénzeszközöket és gazdasági erőforrásokat, és az orvostechikai eszközök felhasználása az eredeti humanitárius céloknak megfelelően történjen.

A humanitárius szereplőknek – különösen a külső partnerekhez és alvállalkozókhöz legközelebb állóknak – az észszerűen elvárható legnagyobb mértékben tájékozódniuk kell, és – lehetőleg szerződéses úton – fel kell hívniuk partnereik figyelmét arra, hogy a szóban forgó pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások nem bocsáthatók jegyzékbe vett személyek rendelkezésére vagy nem fordíthatók azok javára.

A Venezueláról szóló rendelet 13. cikkének (2) bekezdése értelmében a rendeletben foglalt korlátozó intézkedések humanitárius szereplők általi megsértése semmilyen felelősséget nem ró e szereplőkre, amennyiben azok nem tudtak arról, és nem volt észszerű okuk feltételezni, hogy tevékenységükkel a szóban forgó tilalmakat megszegik. Ennek szellemében az uniós szankciók nem vezethetnek a szabályoknak való megfelelés terén fellépő túlhatáshoz. Mindenekelőtt nem értelmezhetők úgy, hogy a humanitárius szereplőknek irreális erőfeszítéseket kell tenniük a bizonyítékok összegyűjtése vagy negatív tény bizonyítása érdekében.

A humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtást olyan tevékenységek és személyek útján kell végezniük, melyek a Venezueláról szóló rendelet alapján nem esnek korlátozás alá. Amennyiben nem áll rendelkezésre más lehetőség, a nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós szankciók nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást (lásd a 12. kérdést is). Ez azonban ebben az esetben nem valószínű, a Venezueláról szóló rendelet alapján történt jegyzékbe vételek célzott jellege miatt.

Kétség esetén a humanitárius szereplőknek az érintett illetékes nemzeti hatósághoz kell fordulniuk, hogy megtudják, eljárásaik tiszteletben tartják-e a Venezueláról szóló rendelet kijátszásellenes rendelkezését⁶³. Az illetékes nemzeti hatóságoknak ebben a tekintetben kellő időben egyértelmű irányutatót kell nyújtaniuk a humanitárius szereplők számára.

3. A gyógyszerek, az orvostechikai eszközök, a fertőtlenítőszeres és a védőeszközök „gazdasági erőforrásnak” minősülhetnek-e?

Igen. A Venezueláról szóló rendeletben szereplő fogalommeghatározás szerint gazdasági erőforrás mindenféle „– tárgyi vagy immateriális, ingó vagy ingatlan – vagyoni eszköz, amely nem pénzeszköz, de felhasználható pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások

---

⁶³ A Venezueláról szóló rendelet 14. cikke.

*megszerzésére*⁶⁴. A gyógyszerek, orvostechnikai eszközök és fertőtlenítőszeres tételeinek jegyzékbe vett személy részére történő rendelkezésre bocsátása lehetővé teszi az érintett személy számára például az áruk eladását és így pénzeszközök megszerzését, vagyis gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személy részére vagy javára történő rendelkezésre bocsátásának minősül. Gazdasági erőforrásoknak a jegyzékbe vett személy számára vagy javára történő rendelkezésre bocsátásához az illetékes nemzeti hatóság előzetes engedélye szükséges.

A fent említett áruk egyes elkülönített egységeinek a jegyzékbe vett személy számára saját használatra vagy a védelmére történő rendelkezésre bocsátása azonban nem minősül gazdasági erőforrások rendelkezésére bocsátásának. Továbbá a Venezueláról szóló rendelet olyan eltéréseket (derogációkat) tartalmaz, melyek alapján az illetékes nemzeti hatóságok engedélyezhetik pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását, amennyiben ezek a jegyzékbe vett személyek és eltartott családtagjaik alapvető szükségleteinek kielégítésére szolgálnak, beleértve az élelmiszereket, a gyógyszereket és az orvosi ellátást⁶⁵.

4. Az orvosi segítségnyújtás jelentheti-e a „gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását” a jegyzékbe vett személyek részére?

Elvben a Covid19 által megfertőzött vagy vélhetően megfertőzött személyek orvosi ellátása önmagában nem tekinthető valódi gazdasági értéknek, illetve pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra cserélhetőnek. Következésképpen nem minősül gazdasági erőforrásnak, így a jegyzékbe vett személy részére nyújtott ilyen orvosi segítség nem sérti a Venezueláról szóló rendeletet.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az orvosi segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Annak biztosításával kapcsolatban, hogy a jegyzékbe vett személyeknek ne bocsássanak a rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat – például amikor ezen személyek a kedvezményezetteknek díjat számítanak fel a nyújtott szolgáltatásért, vagy az orvosi segítségnyújtás keretében a saját hasznukra bármiféle gazdasági erőforrásra tesznek szert –, lásd a 2. kérdést.

5. A humanitárius szereplők nyújthatnak-e finanszírozást a venezuelai helyi szervezeteknek a Covid19-világjárvány elleni küzdelem céljából?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy – például a venezuelai kormányban hatáskörrel rendelkező jegyzékbe vett személy vagy szervezet – esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássanak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

---

⁶⁴ A Venezueláról szóló rendelet 1. cikkének d) pontja.

⁶⁵ A Venezueláról szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

II. IMPORT- ÉS EXPORTKORLÁTOZÁSOK⁶⁶

6. A Venezueláról szóló rendelet alapján megengedett-e a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez humanitárius célokból áruk és technológiák értékesítése, szállítása, átadása vagy kivitele?

Igen. A Venezueláról szóló rendeletben meghatározott uniós szankciók konkrét személyekre irányulnak a vagyoni eszközeik befagyasztása és a pénzeszközök számukra való rendelkezésre bocsátásának tiltása révén. Megtiltják továbbá bizonyos távközlési berendezések, technológiák és szoftverek, valamint belső elnyomásra használt felszerelések értékesítését, szállítását, átadását és kivitelét⁶⁷. Ezen korlátozások azonban nem érintik a Covid19-világjárvány elleni küzdelemhez kapcsolódó áruk és technológiák értékesítését, szállítását, átadását vagy kivitelét. Ebben az összefüggésben az „áruk és technológiák” magukban foglalják többek között a lélegeztetőgépeket vagy a gyógyászati célt (mesterséges lélegeztetés) szolgáló rásegítési légzőkészülékeket, a Covid19 elleni küzdelmet szolgáló egyéb orvostechnikai eszközöket, valamint a Covid19-tesztkészleteket (például a valós idejű reverz transzkripció polimeráz láncreakciós teszteket), gyógyszereket, fertőtlenítőszereket, mosó- és tisztítószereket vagy vegyi anyagokat.

A Venezueláról szóló rendelet megtiltja egyes belső elnyomás céljából felhasználható egyéni védőeszközök, például a golyóálló mellények és a sisakok Venezuelába történő kivitelét, a munkabiztonsági célú eszközöket azonban kifejezetten mentesíti e tilalom alól⁶⁸. Ez a tilalom nem vonatkozik továbbá arra a védőruházatra, beleértve a golyóálló mellényeket és a katonai sisakokat, amelyet a humanitárius szereplő kizárólag személyes használatra, ideiglenesen vitt ki Venezuelába⁶⁹. Bizonytalanság esetén a humanitárius szereplőknek a gyártótól kell kérniük a szükséges pontosítást.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássonak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

III. EGYÉB KÉRDÉSEK

7. Nyithatnak-e új bankszámlát az uniós bankok egy venezuelai hitelintézetnél vagy pénzügyi intézménynél a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló humanitárius segítségnyújtás támogatása céljából?

Igen. Engedélyezett a venezuelai bankoknál folytatott banki tevékenység, amennyiben az adott venezuelai pénzügyi intézmény nem tartozik a jegyzékbe vett szervezetek közé.

---

⁶⁶ A Venezueláról szóló rendelet I. és II. melléklete tartalmazza az uniós szankciók által érintett áruk és technológiák jegyzékét.

⁶⁷ Azon áruk részletes felsorolását, amelyek venezuelai értékesítése, szállítása, átadása vagy kivitele tilos, a Venezueláról szóló rendelet I. és II. melléklete tartalmazza.

⁶⁸ Lásd a Venezueláról szóló rendelet I. mellékletének 5. tételét.

⁶⁹ A Venezueláról szóló rendelet 5. cikke.

Ebbe beleértendő az új levelező banki kapcsolatok és az új közös vállalkozások létrehozása. A bankok irodákat, fióktelepeket és leányvállalatokat is létesíthetnek Venezuelában. Jelenleg egyetlen venezuelai pénzügyi intézményre sem vonatkoznak korlátozó intézkedések.

8. Utazhatnak-e uniós polgárok Venezuelába, hogy orvosi segítséget nyújtsanak a Covid19-világjárvány leküzdéséhez?

Igen. A Venezueláról szóló rendeletben elvben semmi nem tiltja sem a Venezuelába való utazást vagy az országban történő orvosi segítségnyújtást.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássanak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

9. A humanitárius szereplők vásárolhatnak-e Venezuelában üzemanyagot a Covid19-világjárvány elleni küzdelemre szolgáló orvostechnikai eszköz Venezuelába vagy Venezuelán belül történő szállítása céljából?

Igen. A Venezueláról szóló rendelet semmilyen módon nem akadályozza meg a humanitárius szereplőket abban, hogy Venezuelában üzemanyagot vásároljanak.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a humanitárius segítségnyújtást előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy ne bocsássanak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

10. A humanitárius szereplők evakuálhatják-e a Covid19-világjárvány által érintett személyeket Venezuela más területeire vagy az országon kívülre?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz a Covid19-világjárvány által érintett személyek evakuálását előkészítő láncban, lásd az 1. kérdést. Arra vonatkozóan, hogy milyen módon kell biztosítani, hogy a Covid19-világjárvány által érintett személyek evakuálásához vezető folyamat során ne bocsássanak a jegyzékbe vett személyek rendelkezésére pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat, lásd a 2. kérdést is.

11. Finanszírozhatnak-e a humanitárius szereplők ideiglenes kórházakat, higiéniai műveleteket vagy ideiglenes infrastruktúrákat, vagy részt vehetnek-e azok kiépítésében a Covid19-világjárvány leküzdése céljából?

Igen.

Arra a konkrét esetre vonatkozóan, amikor egy jegyzékbe vett személy esetleg részt vesz az építésben és/vagy gazdasági előnyhöz jut abból, lásd az 1. kérdést. Ez például akkor fordulhat elő, ha a jegyzékbe vett személy díjat számít fel az ideiglenes infrastruktúrához való hozzáférésért, vagy a Covid19-világjárvány okozta válsághelyzet megszűnését követően megtartja annak tulajdonjogát.

12. Nyújthatnak-e humanitárius segítséget a humanitárius szereplők, ha ezen segítségnyújtás kizárólag jegyzékbe vett személyek révén történhet?

A humanitárius szereplőknek mindig olyan megoldásokra kell törekedniük, amelyek nem ellentétesek az uniós szankciókkal. Ezért a humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtást olyan tevékenységek és személyek útján kell végezniük, melyek a Venezueláról szóló rendelet alapján nem esnek korlátozás alá. Amennyiben nem áll rendelkezésre más lehetőség, a nemzetközi humanitárius jog szerint az uniós szankciók nem akadályozhatják meg a humanitárius segítségnyújtást. Ez azonban ezen szankciórendszer esetében nagyon valószínűtlen, tekintettel a Venezueláról szóló rendeletben foglalt korlátozó intézkedések célzott jellegére, valamint a jegyzékbe vételek típusára és korlátozott számára.

13. Ellenőrizniük kell-e a humanitárius szereplőknek a humanitárius segítségnyújtás végső kedvezményezettjeit?

Nem. A nemzetközi humanitárius jog, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 214. cikkének (2) bekezdése, valamint az emberségesség, a pártatlanság, a függetlenség és a semlegesség humanitárius elvei szerint a humanitárius segítséget megkülönböztetés nélkül kell nyújtani. A humanitárius szereplőknek ezen elvek alapján kell meghatározniuk a rászorulóknak minősülő személyeket. Az említett meghatározást követően nincs szükség a végső kedvezményezettek ellenőrzésére.

IV. EGYÉB JOGI AKTUSOK

14. Az Egyesült Államok Venezuela elleni szankciói több olyan ügyletet is tiltanak, amelyet az EU megenged. A valamely tagállam joghatósága alá tartozó humanitárius szereplőknek be kell-e tartaniuk ezeket a külföldi szankciókat?

Nem. A valamely uniós tagállam joghatósága alá tartozó humanitárius szereplőknek nem kell megfelelniük harmadik országok autonóm szankciórendszereinek.

